

Voorwoord

Voor u ligt het bestuursverslag over 2023. In dit schooljaar zijn de scholen binnen ons samenwerkingsverband van start gegaan met de inhoud uit het nieuwe ondersteuningsplan 2023-2027. Vanuit scholen krijgen we terug dat een groeiende groep jongeren moeite heeft zich te verhouden tot hetgeen hen gevraagd wordt binnen de schoolse systemen, meer moeite heeft met de omgang met leeftijdsgenoten- of volwassenen, de veerkracht of belastbaarheid in het geding is of andere problemen ervaart. Het samenwerkingsverband wordt dan ook in toenemende mate gevraagd mee te denken bij ingewikkelde (school)casuïstiek, een vastlopende schoolgang, bij uitgevallen leerlingen en krijgt onverminderd aanvragen voor toelaatbaarheid tot het VSO.

Waar het gaat om het aantal leerlingen die langer dan vier weken geen onderwijs volgen en daarmee feitelijk thuis zitten, zien we helaas een groei ten opzichte van 2022. Dat komt onder meer doordat we een zuivere definitie van thuiszitten hanteren en het al- dan-niet melden niet langer af laten hangen van psychosociale behandeling of andere 'voorliggende' zorgen. Waar we in 2022 melding deden van tussen de 3-5 thuiszittende leerlingen is dat toegenomen tot 20 leerlingen aan het einde van 2023. Thuiszittende leerlingen kennen we zowel in het regulier- als voortgezet speciaal onderwijs.

Het aantal leerlingen binnen ons samenwerkingsverband is opnieuw met ruim 300 leerlingen afgenomen. De afname in het VSO houdt geen gelijke tred en met een deelnamepercentage van 5,15 procent loopt dat opnieuw verder op. In absolute aantallen zien we geen significante stijging. De groei is relatief en komt binnen ons samenwerkingsverband dus door de afname van het totaal aantal leerlingen. Er is een trend zichtbaar. Het hebben- en kunnen werken aan een goed perspectief is voor iedereen van belang. Wanneer jongeren binnen het VO vast dreigen te lopen, moedigen we scholen aan (in samenspraak met alle betrokkenen) ontwikkelingsroutes voor deze jongeren vorm te geven die passen bij het ontwikkelingsperspectief en mogelijkheden. Deze routes kunnen richting het VSO wijzen maar niet vanzelfsprekend.

Met drie scholen voor residentieel onderwijs lijkt het opnieuw voor te komen dat ten onrechte leerlingen aan ons samenwerkingsverband worden toegeschreven. Hoe groot de effecten zijn voor de bekostiging en ook in de zuiverheid van de cijfers -uitgedrukt in deelnamepercentages- worden komend jaar duidelijk. Daarnaast zijn de gesprekken met het PO flink op gang gekomen en komt het SWV VO eerder in beeld. Het streven hierbij is om samen te onderzoeken wat de beste schoolroute is voor leerlingen waarover zorgen bestaan bij de overstap van het PO naar het VO. De tijd zal leren of er effecten zijn en hoe die eruit zien.

Op alle scholen is een duidelijk ondersteuningspunt ingericht waar leerlingen tijdelijk terecht kunnen en waar veel expertise aanwezig is op verschillend vlak. Het blijft de uitdaging om de hier opgebouwde expertise verder de school in te kunnen brengen tot bij de docenten in de klas. Twee scholen binnen het samenwerkingsverband hebben een setting ingericht waarbij leerlingen vanuit de basisschool (met internaliserende problematiek) geleidelijk de overstap naar het reguliere VO- programma kunnen maken. Opbrengsten van deze speciale setting worden geëvalueerd binnen het collectief van ons samenwerkingsverband.

Er wordt op veel scholen wordt geïnvesteerd in de pedagogische ontwikkeling van docenten (een belangrijke voorwaarde op de weg naar meer inclusie) doch soms zijn scholen doodeenvoudig al blij wanneer de les gegeven kan worden. Onverminderde punten van zorg zijn -naast deze personele bezetting- ook factoren die niet direct binnen de eigen invloedssfeer liggen zoals complexe gezinssituaties en bekostigingskwesties die resulteren in grote groepen (met als gevolg het onvoldoende kunnen geven van de juiste aandacht) die effect hebben op de 'draagkracht' van scholen (en de aantrekkelijkheid van het vak – nog grotere tekorten?)

Zoals eerder vermeld, zijn we dit jaar begonnen met de uitvoering van het ondersteuningsplan. Bij dit plan is ook separaat een kwaliteit beleidsplan opgenomen waarbij we zullen monitoren op de gestelde doelen en de voortgang hierin. De inspectie heeft geconstateerd in 2023 dat we op de goede weg zijn, doch kan nog onvoldoende vaststellen of het cyclisch werken goed van de grond komt. Daarop is besloten dat ze in 2024 opnieuw terug komen om vast te stellen of dit lukt.

In 2023 zijn de effecten van Maatregel 23 bekend geworden. Maatregel 23 wil feitelijk zeggen: u mag niet teveel publiek geld op de plank laten liggen. Ons samenwerkingsverband kent volgens de definitie een 'bovenmatig' eigen vermogen, heeft 'teveel geld op de plank'. De korting is, ondanks het breed gedragen bezwaar, geëffectueerd en dat heeft voor ons collectief geresulteerd in ruim een ton minder aan inkomende bekostiging.

Als gepland is dit 'geld op de plank' nodig om het tekort van ruim een miljoen dit jaar en de komende twee jaren te dempen. In 2026 zullen we naar verwachting uitkomen op- of onder de streefwaarde. De middelen worden dus ruimschoots rechtmatig en doelmatig ingezet en daarmee koersen we af op een nieuwe uitgebalanceerde realiteit: het samenwerkingsverband zal zich de komende twee jaar noodgedwongen transformeren tot een zogenaamd schoolmodel, waarbij de expertise (die nu nog gedeeltelijk komt vanuit het samenwerkingsverband) richting de scholen gaat, de ondersteuningsbijdrage minder zal zijn en we onverminderd de opgave hebben toe te werken naar inclusie (zo regulier en thuisnabij mogelijk goed onderwijs).

Tot slot is het ook goed op te merken dat de verkenning rondom de inzet van de LWOO- middelen is gestart met als doel om in 2024 een gedragen besluit te kunnen nemen over hoe we deze doelgroep goed kunnen ondersteunen en op welke wijze we de middelen daaraan ten dienste kunnen stellen.

A1 Ontwikkelingen gevoerde beleid in 2022

1. Organisatie van het Samenwerkingsverband

De stichting SWV Slinge-Berkel telt 15 scholen, 7 besturen en een directeur waaraan vrijwel alle taken zijn gemandateerd. Het algemeen bestuur heeft een managementstatuut voor de directie vastgesteld.

1.1 Bestuur

Elk schoolbestuur levert één afgevaardigde in het algemeen bestuur van het samenwerkingsverband (SWV). Sinds september 2020 is de heer F. Witteveen onafhankelijk voorzitter van het algemeen bestuur, zonder stemrecht. De heer F. de Vries is plaatsvervangend voorzitter.

Per 1 augustus 2020 is het dagelijks bestuur opgeheven en zijn, naast de al bestaande financiële commissie, twee nieuwe commissies ingesteld: de commissie kwaliteitszorg en de werkgeverscommissie. Ieder lid van het algemeen bestuur maakt deel uit van één van deze commissies.

1.2 Governance

In juni 2021 heeft het algemeen bestuur het Toezichtkader vastgesteld. Het AB functioneert nu in zijn geheel als toezichthouder, vrijwel alle taken zijn gemandateerd aan de directeur, die een adviserende rol heeft binnen het AB. Er is geen uitvoerend bestuur. Ieder lid van het AB maakt deel uit van één of meer van de drie gevormde commissies: Financiën, Werkgeverschap en Kwaliteitszorg.

1.3 Missie

Samenwerken aan een kansrijke toekomst voor elke leerling!

Elke leerling binnen het samenwerkingsverband wordt voldoende toegerust om volwaardig en kansrijk op eigen niveau te kunnen participeren in onze samenleving.

Dit betekent dat het SWV Slinge-Berkel iedere leerling in ons gebied het best passende onderwijs biedt.

1.4 Visie

Binnen het samenwerkingsverband dragen we gezamenlijk de verantwoordelijkheid voor het nakomen van afspraken met betrekking tot de samenwerking. Naar elkaar zijn we open en transparant in delen van ervaring en verantwoording op inzet. Iedere school draagt vanuit haar kracht en specialisme bij aan de (groei van de) kwaliteit van het collectief. Signalen worden snel opgepakt en leiden daardoor tot snelle acties, waarbij de juiste binnen het SWV beschikbare expertise optimaal wordt benut. Door het uitvoeren en monitoren van deze preventieve handelingen wordt complexiteit van problematiek zoveel mogelijk voorkomen. De bundeling van deze krachten levert toegevoegde waarde op in de vorm van synergie. Ouders zijn volwaardig partner. Met hen en met de afleverende scholen wordt transparant samengewerkt. De scholen van het SWV verzorgen tenminste de vastgestelde basisondersteuning. Het ontwikkelingsperspectief is tijdig met ouders en leerling vastgesteld, voortgang en resultaten worden nauwgezet bijgehouden en geëvalueerd.

2. Inhoudelijke Ontwikkelingen

In 2023 zijn we begonnen te werken aan de doelstellingen uit het ondersteuningsplan 2023-2027. Het samen leren, delen- en monitoren van de ontwikkelingen en het spreken over de toekomst van LWOO staan hoog op de agenda. De urgentie om iets te doen aan de eigen schoolontwikkeling om leerlingen goed te kunnen helpen in de eigen school is een repeterend onderwerp en daar wordt op gestuurd. Enerzijds door ontwikkelgesprekken met de scholen te voeren, en samen over te sparren, scholen te ondersteunen bij individuele/collectieve casuïstiek (financieel en inhoudelijk) en mee te helpen bij het vormgeven van passende leerroutes.

Samen met de samenwerkingsverbanden PO en de gemeenten krijgt het thema 'normaliseren' de aandacht. We signaleren een toenemende vraag naar maatwerk, individuele leerroutes en soms één op één onderwijs. Deze staat op gespannen voet met de krappe budgetten, de noodzaak keuzes te maken en samenleven in de brede zin van het woord.

Samen met GGD en karakter zijn we begonnen aan een traject op een school dat te maken heeft met het vergroten van de veerkracht, gebruiken van je eigen netwerk en bewustwording van stigmatisering/labels op de mindset en ontwikkeling van jongeren. Deze pilot is gericht op zowel de leerlingen, hun ouders en de docenten.

Een vlotte overgang van het PO naar het VO krijgt uitdrukkelijk de aandacht in tal van gezamenlijke activiteiten. Zo kennen we de PO-VO adviesgesprekken voor groep 7 leerlingen en gezamenlijke bijeenkomsten over tal van onderwerpen.

Het ouder- en jeugdsteunpunt is dit jaar met een eerste live- meeting gestart. Evaluatie van de routes, begeleiding van jongeren- en ouders stond hierin centraal.

De aandacht voor preventie van thuiszitten/schoolaanwezigheid heeft een forse boost gekregen. Door vroeg te signaleren, goed te registreren en scholen daarbij te ondersteunen trachten we de schoolaanwezigheid te vergroten.

2.1 Basisondersteuning en kwaliteitscyclus

Alle VO-scholen hebben de afgesproken basisondersteuning gerealiseerd. Op alle scholen is een fysiek steunpunt ingericht, waar leerlingen worden begeleid die intensievere ondersteuning nodig hebben. Binnen het steunpunt is alle expertise die aanwezig is in de school gebundeld. Het blijft van het grootste belang dat een niet op zichzelf staand 'team' in de school te laten zijn maar constant de verbinding te houden met de eigen klas, de eigen docenten. Daardoor is voor sommige leerlingen ook meer maatwerk mogelijk. Vanuit het SWV bekostigd werken orthopedagogen, jeugdmaatschappelijk werkers, ambulante begeleiders en een psychomotorisch therapeut in de scholen en is aansluiting gerealiseerd met de gemeentelijke jeugdteams en jeugdconsulenten. Punt van aandacht blijft hoe deze expertise verder de school in gaat tot in het klaslokaal bij de leerling in zijn eigen context. De opdracht is zoveel mogelijk in samenspraak met de eigen docenten te doen en hen bij te staan bij de begeleiding van de leerlingen, al is het soms ingewikkeld.

De afgelopen jaren hebben alle scholen extra gelden ontvangen vanuit het SWV om hun ondersteuningsstructuur structureel te versterken. Door de analyse met de tool van perspectief op school en de schoolgesprekken is dit jaar een begin gemaakt met het verantwoorden van de inzet en daarmee ook de kwaliteitscyclus binnen het SWV. Daarmee krijgen we zicht op de doelen en de schoolontwikkeling en ondersteuningsafspraken. De school heeft daarmee een up-to-date school ondersteuningsprofiel. Het stellen van duidelijke en meetbare doelen is in het eerste jaarplan in aanzet gelukt. Daarmee kunnen we nagaan of ook de overstijgende doelen zijn behaald. Deze lopen echter over de jaargrens en zijn nog niet definitief vast te stellen in dit verslag.

2.2 Beleidsmatige ontwikkelingen

Het bestuur van het SWV heeft als doelstelling om de financiën op orde te brengen. Dat kan onder meer door de middelen voor de zware ondersteuning en de middelen voor lichte ondersteuning in balans en naar verhouding te brengen. Op deze manier kan redelijkerwijs gewerkt worden aan de opdracht zo mogelijk thuisnabij en regulier onderwijs aan te kunnen bieden, met uiteraard de vrijheid van schoolkeus. Dit proces is gaande, doch de langetermijneffecten (ontwikkelingen deelnamepercentages) laten op zich wachten. Verder is de overeengekomen taakstelling omgezet in concrete ingrepen die zich vooral laten vertalen in de eerder genoemde transitie naar het schoolmodel.

2.3 Beleid Hoogbegaafden

In december 2019 is vanuit het ministerie van OCW, op basis van het ingediende projectplan, subsidie aan ons samenwerkingsverband toegekend voor de verdere ontwikkeling van hoogbegaafdheid (HB) in het samenwerkingsverband. De resultaten moeten jaarlijks worden verantwoord. De subsidie betreft de periode 2019-2024.

Inmiddels hebben 27 medewerkers, werkzaam op diverse VO en VSO-scholen, de 1-jarige opleiding tot Talentbegeleider succesvol afgesloten, waardoor de expertise binnen het samenwerkingsverband sterk is vergroot. 5 Mensen hebben de vervolgopleiding succesvol afgesloten. De opleidingen zijn verzorgd door Novilo/VO op Niveau.

Beleid en uitvoering van HB vindt plaats op 5 scholengemeenschappen. Op al die scholen is een nulmeting (kwaliteitsaudit) gedaan, zodat iedere school weet wat de startpositie is en waaraan men verder kan werken om HB-leerlingen goed te kunnen bedienen. Ook het VSO sluit aan bij alle ontwikkelingen, met name SG de Isselborgh in Doetinchem en VSO Klein Borculo in Borculo. Mensen van deze scholen zijn eveneens via ons SWV opgeleid.

Met ingang van januari 2020 is een projectleider Hoogbegaafdheid binnen ons SWV aangesteld, voor 0,6 fte, tot einde schooljaar 2022-2023. Zij stimuleert de brede ontwikkelingen op zowel VO als VSO en zorgt voor de aansluiting met het PO. Tevens is gestart met een peergroep van hoogbegaafde leerlingen, is er een intervisiegroep vanuit de eerst-opgeleiden opgezet en maakt het SWV deel uit van het landelijk netwerk HB dat door Novilo/OOG is opgezet. Er is een lessenserie ontwikkeld die inmiddels op een aantal VO en VSO scholen in gebruik is en verder wordt uitgebreid en zelfs op de markt is gebracht.

Aansluiting met de gemeenten op dit thema vindt plaats via het Preventieplatform Oost Achterhoek, waarin zowel het SWV PO als de gemeenten Aalten, Berkelland, Oost Gelre en Winterswijk participeren. Met de overige gemeenten moet dit thema nog worden geagendeerd.

Ook met het PO wordt nauw samengewerkt, zodat er ook voor deze leerlingen een goede aansluiting mogelijk is met het VO of VSO.

De komende jaren moeten de deelnemende scholen inzetten op het implementeren van HB binnen deze eigen school, met gebruikmaking van de ruimschoots aanwezige expertise. Oberon volgt de ontwikkeling daarvan binnen het Assink Lyceum, Marianum en Schaersvoorde.

Verder is er een krachtig leernetwerk gevormd o.l.v. Bernadet Putto waarbij intervisie en samen ontwikkelen centraal staat. De komende jaren zal een verdere uitwerking en invulling binnen- en bovenschools zijn beslag krijgen. Daarbij kunnen we optekenen dat een vervolgsubsidie is aangevraagd en toegekend. Deze maakt dat genomen initiatieven gecontinueerd worden en aangevuld met overkoepelende activiteiten voor de doelgroep- leerlingen.

2.4 LWOO en PrO

Voor het aanvragen van een aanwijzing LWOO of een toelaatbaarheidsverklaring PrO is de TLC LWOO/PrO operationeel. Hierin is geen verandering opgetreden. Gewerkt wordt vanuit de landelijk geldende criteria voor LWOO/PrO. De wetswijziging rondom LWOO is door het ministerie opnieuw uitgesteld en zal niet voor 2025 worden gerealiseerd. Landelijke ontwikkelingen op dit gebied worden door het bestuur actief gevolgd en indien meer bekend is zal dit uiteraard resulteren in beleid. De commissie werkt met het digitale systeem Indigo, dat verder is geperfectioneerd en beveiligd. Alle VO-scholen bieden leerwegondersteuning in het hele VMBO: basis, kader en theoretische leerweg. Medio 2023 is het onderzoek gestart naar 'opting-out', waarbij in december besloten is dat verder aanvullend onderzoek en verkenning nodig is. Het besluit zal in juni 2024 genomen worden.

2.5 VSO

Voor het aanvragen van een toelaatbaarheidsverklaring VSO is de TLC VSO operationeel. Hier zijn geen wijzigingen opgetreden. Deze commissie werkt eveneens met het digitale systeem Indigo.

3. Personeel

Op alle scholen van het samenwerkingsverband zijn orthopedagogen en jeugdmaatschappelijk werkers werkzaam. Zij vormen een belangrijke versterking voor de expertise van het intern zorgteam en de ondersteuning van de teams in iedere school.

Het bestuur heeft besloten de medewerkers waaraan verplichtingen zijn vanuit het Tripartiete akkoord, te financieren vanuit de gelden van het samenwerkingsverband. Zij blijven in dienst bij hun huidige werkgever. De extra inzet van tijdelijke ambulant begeleiders is gecontinueerd in 2023. De ambulant begeleiders, orthopedagogen, jeugdmaatschappelijk werkers en psychomotorisch therapeut worden aangestuurd door de directie van het samenwerkingsverband. Datzelfde geldt voor de ondersteunende medewerkers van het samenwerkingsverband. Zoals eerder aangegeven, zal met het effecturen van de taakstelling afscheid genomen worden van de expertise vanuit het samenwerkingsverband en zal deze zich ontwikkelen tot schoolmodel.

4. Schoolbesturen

Bij de start van schooljaar '23-'24 zijn op de beide Portuur-scholen nieuwe directeuren aangesteld. Marianne Heijting staat aan het hoofd van het Assink Lyceum met vestigingen in Berkelland en Haaksbergen, René de Waard is eindverantwoordelijk schoolleider voor het Staring college met locaties in Berkelland en Lochem.

5. Gemeenten

Met de beleidsambtenaren is in 2023 verschillende keren inhoudelijk overleg geweest over de gezamenlijke opdracht rondom thema vijf uit het ondersteuningsplan: integraal samenwerken tussen onderwijs en jeugdhulp. De best passende ondersteuning (en vervoer) is een belangrijk thema. Daaruit voortvloeiend is er ook een op overeenstemmingsgericht overleg (OGOO) met de wethouders gevoerd. Verder zitten we vier keer per jaar met de leerplichtambtenaren/consulenten om tafel om af te stemmen om thuiszitten tot een minimum te beperken/te voorkomen. Daar is ook de GGD betrokken. Het gaat hier zowel om beleid als (anonieme) casuïstiek en delen van beproefde aanpak.

We kennen -ondanks dat we een dun bevolkte regio zijn- een dekkend netwerk binnen ons samenwerkingsverband. Verschillende VO- scholen (waaronder het praktijkonderwijs) kunnen leerlingen met complexe problematiek al behoorlijk bedienen. Daar waar het niet lukt is er de keus uit verschillende VSO- scholen in zowel cluster 3 als 4, ook weer inclusief praktijkonderwijs. Toch lukt het ook ons helaas niet alle leerlingen onderwijs te kunnen geven en moeten we soms op zoek naar alternatieve routes.

De directeur van het samenwerkingsverband is lid van de agendacommissie van het RMC Achterhoek, samen met drie wethouders en een directielid van het Graafschap College (MBO). De directeur van

Samenwerkingsverband Slinge-Berkel heeft, samen met Samenwerkingsverband Doetinchem e.o. en het Graafschap College, een projectplan VSV geschreven voor de periode 2021-2024. Dit plan is goedgekeurd door het RMC Achterhoek/de centrumgemeente Doetinchem, waardoor de inzet van jeugdmaatschappelijk werkers binnen ons samenwerkingsverband voorlopig kan worden gecontinueerd. Uiteraard is hier het dominante onderwerp het voorkomen van voortijdig schoolverlaten.

Overige ontwikkelingen

6. Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG)

Sinds 2019 voldoet het samenwerkingsverband aan de AVG- wet. De uitvoering van het beleid en de gegevensstroom wordt jaarlijks door Argis-IT i.s.m. de directeur van het SWV nagelopen om te waarborgen dat we blijvend voldoen aan de gestelde eisen. Ook in 2023 is er een risico- analyse uitgevoerd op share- en beheer.

7. Klachten

Het samenwerkingsverband is aangesloten bij de landelijke geschillencommissie. Er is in 2023 geen directe klachtenprocedure geweest. Wel is het samenwerkingsverband betrokken geweest bij een procedure van één van de aangesloten scholen.

8. Ondersteuningsplan

Het ondersteuningsplan van Samenwerkingsverband Slinge-Berkel is een dynamisch document dat jaarlijks wordt geactualiseerd en regelmatig wordt besproken met de ondersteuningsplanraad. Dit plan is te downloaden vanaf de website en eveneens beschikbaar via de directie van het samenwerkingsverband. Het vormt een goede en gedetailleerder aanvulling bij dit bestuursverslag. In 2023 is het plan opgesteld met een looptijd tot 2027. Jaarlijks worden 'jaarplannen' gedestilleerd uit dit ondersteuningsplan die met bestuur, scholen, gemeenten en OPR zal worden besproken opdat iedereen goed op de hoogte blijft van- en actief blijft op de uitvoering van de beleidsdoelstellingen.

9. Verantwoording

In het nieuwe ondersteuningsplan staat de 'nieuwe code' voor verantwoord en aan elkaar beschreven. Hiermee willen we een transparante verantwoording naar elkaar (en naar buiten) realiseren waarbij ook het leren van elkaar een belangrijk onderdeel vormt. Daartoe zullen we ook het programma "Perspectief op School" inzetten evenals een gesprekcycclus met scholen.

A2 Financiën

Inleiding

Deze financiële paragraaf bevat een analyse van de relatie tussen het gevoerde beleid en de staat van baten en lasten. In de jaarrekening worden de afzonderlijke posten en de financiële kengetallen weergegeven.

Financiële analyse

Over 2023 is een **negatief** resultaat behaald van **€ 1.120.000**. Op een geheel van programma's was een negatief resultaat van € 1.088.000 begroot. Aan baten is € 680.000 meer ontvangen dan begroot terwijl er ook meer lasten waren dan begroot (€ 718.000). Ten opzichte van 2022 is zichtbaar dat de leerlingencrimp leidt tot minder baten (ondanks indexatie waarover later meer) en de inflatie en opwaarts bijgestelde cao leiden tot hogere lasten waardoor onze reserve zoals verwacht en begroot hard afneemt.

Om nader in te kunnen gaan op de verschillen tussen de begroting en de realisatie over 2023 is het overzicht hieronder aangemaakt op programmaniveau. Later in dit hoofdstuk presenteren we ook een overzicht op EFJ-niveau.

	2023				2022 realisatie
	Begroting	Realisatie	Realisatie -/ begroting	% afwijking t.o.v. begroting	
Totaal baten	€ 14.334.000	€ 15.014.000	€ 680.000	4,7%	€ 15.238.000
Bekostiging lichte ondersteuning SWV	€ 968.000	€ 1.022.000	€ 55.000	5,6%	€ 1.001.000
LWOO	€ 4.782.000	€ 5.052.000	€ 270.000	5,6%	€ 4.948.000
PRO	€ 1.692.000	€ 1.788.000	€ 96.000	5,6%	€ 1.751.000
NPO-Pro	€ 48.000	€ 48.000	€ -	0,0%	€ 85.000
Bekostiging zware ondersteuning SWV	€ 6.695.000	€ 6.909.000	€ 214.000	3,2%	€ 7.255.000
Compensatie zware ondersteuning SWV	€ -	€ -	€ -	0,0%	€ -
Overige baten/subsidies	€ 148.000	€ 194.000	€ 46.000	31,1%	€ 197.000
Totaal lasten	€ 15.422.000	€ 16.140.000	€ 718.000	4,7%	€ 15.657.000
afdracht LWOO (via DUO)	€ 4.472.000	€ 4.751.000	€ 280.000	6,3%	€ 4.788.000
afdracht PRO (via DUO)	€ 1.753.000	€ 1.843.000	€ 90.000	5,1%	€ 1.805.000
afdracht vso, teldatum (via DUO)	€ 6.674.000	€ 6.909.000	€ 235.000	3,5%	€ 6.391.000
baten beschikbaar voor beleidsdoelstellingen SWV programma's	€ 1.435.000	€ 1.510.000	€ 75.000	5,2%	€ 2.254.000
886 ondersteuningsstructuur scholen	€ 474.000	€ 496.000	€ 22.000	4,7%	€ 579.000
891 Onderst.team Jgd Gezin (OT)	€ -	€ -	€ -	0,0%	€ -
892 Eén-op-éénklassen	€ 120.000	€ 120.000	€ -	0,0%	€ 97.000
893 Toewijzingscommissie VSO / LWOO en PRO	€ 317.000	€ 322.000	€ 5.000	1,7%	€ 313.000
894 Onderwijs(zorg)arrangementen VSO	€ 181.000	€ 259.000	€ 78.000	43,1%	€ 120.000
895 Best, Dir, Org, Adm	€ 283.000	€ 281.000	€ -2.000	-0,7%	€ 393.000
896 Scholing en expertise-ontwikkeling scholen	€ 20.000	€ 13.000	€ -7.000	-33,6%	€ 26.000
897 HAVO vso	€ -	€ -	€ -	0,0%	€ -
898 Overgangsmaatr ruimte nieuw	€ -	€ -	€ -	0,0%	€ -
899 Ondersteuning leerlingen	€ -	€ -	€ -	0,0%	€ -
868 groei VSO	€ 20.000	€ -	€ -20.000	-100,0%	€ 89.000
887 inzet specifieke deskundigen	€ 863.000	€ 910.000	€ 47.000	5,4%	€ 812.000
829 extra impuls ondersteuningsstructuur/Elan	€ -	€ -	€ -	0,0%	€ -
997 JMW	€ 166.000	€ 136.000	€ -30.000	-18,3%	€ 123.000
1016 Kwaliteitscyclus	€ -	€ -	€ -	0,0%	€ -
1015 Hoogbegaafdheid	€ 63.000	€ 99.000	€ 36.000	58,1%	€ 122.000
3000 Vermindering bekostiging (personeel en materie	€ -	€ -	€ -	0,0%	€ -
873 Onderwijsarrangementen	€ -	€ -	€ -	0,0%	€ -
327-1017 Wel in ontwikkeling (WIO)	€ 17.000	€ -	€ -17.000	-100%	€ -
Saldo financiële baten en lasten	€ -	€ 6.000	€ 6.000	0,0%	€ -11.000
Saldo baten en lasten	€ -1.088.000	€ -1.120.000	€ -32.000	3,0%	€ -430.000

Het negatieve resultaat zal worden onttrokken aan de Algemene Reserve. Hiermee daalt die reserve naar € 2.098.000. Het saldo blijft hoger dan het in de risicoanalyse opgenomen bedrag van € 500.000 als minimaal benodigde reserve. Deze keuze is gemaakt om de volgende redenen:

- Het samenwerkingsverband kent een hoge negatieve verevening en ontvangt dus sinds de zomer van 2020 geen aanvullende bekostiging zware ondersteuning meer. Met deze opgebouwde middelen (tot 2020) kan de komende jaren de verevening worden verlengd zodat naar een structureel financieel verantwoorde situatie kan worden toegegroeid.
- We zien ook in de Inspectierapporten een voldoende als oordeel op de realisatie van passend onderwijs. Er is sprake van een dekkend netwerk en relatief weinig thuiszitters. We hebben dus geen middelen onthouden aan de zorg voor onze leerlingen. En dat in een relatief dunbevolkt gebied. Ook meldt de Inspectie in haar laatste vierjaarlijks onderzoek (februari 2022) dat 'er sprake is van deugdelijk financieel beheer'.
- Door de toename van de complexiteit van de problematiek betreffende VO en VSO-leerlingen is meer ondersteuning noodzakelijk dan in de afgelopen jaren. Dat betekent toename van de inzet van expertise vanuit het samenwerkingsverband op de scholen. Dit wordt mede gedaan om het aantal thuiszitters zo laag mogelijk te houden.
- Het onterecht toeschrijven aan het samenwerkingsverband van een aantal residentiële leerlingen. In het werkgebied bevinden zich drie residentiële instellingen waarbij het voor DUO tot op heden erg complex is gebleken deze toe te schrijven aan het juiste samenwerkingsverband. Ook met betrekking tot de teldatum 1 februari 2022 is DUO er door allerlei oorzaken nog niet in geslaagd een betrouwbare lijst met aan het SWV toegeschreven VSO-leerlingen te produceren.
- In de regio bevinden zich veel instellingen waar jongeren wonen die ernstig meervoudig beperkt zijn en/of ernstige gedragsproblemen hebben. Daarnaast is er een crisisopvang voor kinderen en jongeren die sterk groeit en zijn er twee crisisopvangvoorzieningen voor gezinnen. Deze kinderen en jongeren komen uit het hele land en volgen onderwijs in onze regio. In veel gevallen gaat het dan om plaatsen in het VSO. Ook hier speelt de problematiek met betrekking tot het juist toewijzen van de financieringsbron.
- Vanaf 2023 is ons Samenwerkingsverband regionale penvoerder voor de regeling onderwijscoalities af- en ombouw gesloten jeugdhulp. Hier komen ook diverse (financiële) verantwoordelijkheden bij kijken waardoor ons risicoprofiel ook wijzigt.
- In 2023 heeft DUO middelen ingehouden op de zware ondersteuning (generieke korting) zonder dat hier aandacht is geweest voor regionale omstandigheden en alle samenwerkingsverbanden over één en dezelfde kam zijn geschoren. Hierdoor is deugdelijk financieel beheer niet eenvoudiger geworden.

Al in het eerste ondersteuningsplan (2014) is opgenomen dat de vereveningsperiode wordt gebruikt om de reserve op een dusdanig niveau te brengen zodat in de jaren na afloop van de verevening hieruit geput kan worden. Sinds 2020 halen we al middelen uit die reserve om het niveau van dienstverlening op een gelijkwaardig niveau te houden. Over 2023 gebruiken we dus al meer dan € 1.000.000 uit onze reserve.

De gerealiseerde baten en lasten wijken af van hetgeen begroot is. Deze verschillen zullen hieronder verklaard worden.

VERKLARING VERSCHILLEN BATEN

Aan baten is € 630.000 meer ontvangen dan begroot.

Op 18 januari 2023 is de begroting over 2022 (inclusief meerjaren) vastgesteld tijdens de vergadering van het algemeen bestuur. De meerjarenbegroting is opgesteld aan de hand van de opgaves van de leerlingen door de scholen. Vanuit DUO werden er door de overgang naar ROD nog geen gegevens gepresenteerd. Sindsdien zijn er enkele verschillen opgetreden in het aantal leerlingen zoals dat uiteindelijk is gehanteerd door DUO.

Gedurende het kalenderjaar heeft DUO de tarieven opwaarts bijgesteld in verband met gestegen kosten in het onderwijs. Hierbij valt te denken aan de nieuw afgesloten cao VO en PO. Ook zijn de sterk gestegen kosten reden geweest om de tarieven ten opzichte van 2022 opwaarts bij te stellen.

Een samenwerkingsverband VO ontving in 2023 drie typen beschikkingen van DUO:

- Lichte ondersteuning (op kalenderjaar)
- Zware ondersteuning (op kalenderjaar)
- Aanvullende bekostiging SWV VO ten bate van leerlingen in het praktijkonderwijs (NPO-Pro) voor schooljaar 2022-2023.

Ad a. Lichte ondersteuning

In de beschikking lichte ondersteuning, op kalenderjaar, wordt een normatief bedrag per leerling (het totaal aantal VO-leerlingen) in het SWV bekostigd. Vervolgens worden, aan de hand van het deelnamepercentage LWOO en PrO op 1 oktober 2012, afgezet tegen het totaal aantal leerlingen, de bruto baten LWOO en PrO berekend. Op basis van de daadwerkelijke leerlingen op het LWOO en PrO op 1 oktober t-1 worden vervolgens bedragen in mindering gebracht op de bruto baten.

Voor de bruto baten zijn het totaal aantal leerlingen alsmede het aandeel LWOO- en PrO-leerlingen op 1 oktober 2012 relevant. Deze gegevens zijn dus al meer dan 10 jaar oud. Vandaar dat er urgentie ontstaat naar een gewijzigde wijze van bekostiging. Ten gevolge van de mogelijkheid om deel te nemen aan LWOO opting-out (stoppen met afgeven van aanwijzingen LWOO) kan er geen landelijk beleid worden gemaakt aan de hand van actuele LWOO-aanwijzingen.

Met de volgende leerlingaantallen (totaal) is gerekend ten tijde van het opstellen van de begroting en de volgende aantallen zijn uiteindelijk gehanteerd voor de beschikkingen:

Aantal leerlingen SWV	Begroting 2023 (18 januari 2023)		Beschikkingen/ meest recent (21 november 2023)		Verschillen	
	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2021	1-10-2022
Totaal		8.851,5		8.842,0		-9,5
Deelnemende VO		8.714		8.750		36
Nieuwkomers		148		105		-43
VAVO		21		26		5

Voor de lichte ondersteuning (1 beschikking op kalenderjaar) zijn de volgende tarieven (per leerling) gehanteerd:

Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil	
Normatief	€ 109,33	€ 115,63	€ 6,30	5,76%

De bekostiging is dus gebaseerd op leerlingaantallen en tarieven. Indien tarieven wijzigen schrijven we de verschillen tussen de begrote en gerealiseerde bekostiging toe aan prijsverschillen. Indien het aantal leerlingen wijzigt noemen we dit het hoeveelheidsverschil.

Het aantal leerlingen dat meetelt voor de bekostiging was 9,5 lager dan begroot. Enerzijds doordat er uiteindelijk 36 reguliere leerlingen meer waren, maar anderzijds ook 43 nieuwkomers minder waren. Ook waren er 5 VAVO-leerlingen meer die voor 50% (2,5 leerling) meetellen.

Door het lagere aantal leerlingen, in combinatie met de verhoging van het tarief, is aan normatieve bekostiging voor 2023 € 55.000 meer ontvangen dan begroot. Hiervan kan het overgrote deel worden toegeschreven aan het prijsverschil (€ 56.000; 101,9%). Door het lagere aantal leerlingen werd de bekostiging € 1.000 lager (-/ 1,9%).

Daarnaast ontvangen we baten lichte ondersteuning op basis van een berekend aantal LWOO en PrO-leerlingen. Dit aantal wordt berekend door het totaal aantal leerlingen (hoger dan begroot) te vermenigvuldigen met het deelnamepercentage LWOO/PrO op 1 oktober 2012. Voor dit min of meer fictieve aantal leerlingen wordt dan ook per leerling het tarief bekostigd.

Doordat er 9,5 leerlingen minder waren dan begroot en het deelnamepercentage LWOO/PrO destijds 14,10% was, is er 1,34 leerling minder bekostigd. Daarnaast is ook het tarief aangepast per leerling.

Ondersteuningsbekostiging	Begroting	Realisatie	Verschil	
LWOO / PrO	€ 5.187,62	€ 5.486,57	€ 398,95	5,76 %

Hierdoor hebben we voor LWOO een verschil van € 270.000 ten opzichte van de begroting. Het hoeveelheidsverschil verklaart € 5.000 (negatief door minder leerlingen). Het restant wordt door de tariefstijging verklaart. Daarnaast hebben we voor het praktijkonderwijs € 96.000 meer ontvangen dan begroot. De tarieven zijn gelijk aan die van het LWOO. Het grootste deel van het verschil wordt veroorzaakt door een prijsverschil van € 97.000 (positief).

Ad b. Zware ondersteuning

De zware ondersteuning ontvangen we sinds 2023 (vereenvoudiging bekostiging) op kalenderjaar. De zware ondersteuning wordt als volgt bepaald:

1. Een normatief bedrag per leerling (het totaal aantal leerlingen in het SWV).
2. Op basis van de daadwerkelijke leerlingen op het VSO (aan de hand van de categorie-indeling licht, midden en hoog) wordt de ondersteuningsbekostiging rechtstreeks door DUO aan de VSO-scholen overgemaakt.

Indien het tweede onderdeel een hogere geldwaarde kent dan de eerste ontvangt het SWV een beschikking van € 0. Het restant wordt dan bij de aangesloten VO-schoolbesturen in rekening gebracht naar rato van het aantal leerlingen.

Ad 1. De normatieve bedragen zijn als volgt begroot en uiteindelijk gerealiseerd:

Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil	
Normatief	€ 756,42	€ 781,39	€ 24,97	3,30%

De tarieven voor de zware ondersteuning zijn ook verhoogd. Deze bekostiging is gekoppeld aan de cao po en de indexatie bedraagt 5,02%. Echter, vanwege de generieke korting is de bekostiging slechts met 3,3% verhoogd. Dit terwijl de ondersteuningsbekostiging (onderdeel 2) met 5,02% is verhoogd. Door DUO is aangegeven dat aangezien ons SWV, door alle eerder genoemde redenen, een eigen vermogen eind 2022 had dat hoger was dan de signaleringswaarde, geen compensatie ontvangt. Die compensatie bedraagt € 12,50 per leerling (€ 111.000) en is daarmee ongeveer gelijk aan het verschil tussen 5,02% en 3,30%.

Door deze hogere tarieven in combinatie met het lager aantal leerlingen ontvangen we € 214.000 meer aan normatieve bekostiging. Dit is echter minder dan 3,3% stijging aangezien we een € 0

beschikking hebben ontvangen. Daar waar de scholen in eerste instantie geen negatieve beschikking kregen in verband met de uitputting van de zware ondersteuning kregen ze die na de indexatie wel. Ze ontvingen de beschikking voor de uitputting van de zware ondersteuning à € 11,31 per leerling. In totaal was de uitputting € 100.000.

Zie voor punt 2, de rechtstreekse bekostiging van het VSO, het onderdeel verklaring lasten (punt 3).

Ad d. Aanvullende bekostiging SWV VO ten bate van leerlingen in het praktijkonderwijs (NPO-PrO). Samenwerkingsverbanden ontvangen extra geld om het langere verblijf op te vangen van leerlingen in het voortgezet speciaal onderwijs (VSO) en het praktijkonderwijs (PrO). De bijdrage voor het VSO is verwerkt in het tarief van de al bestaande beschikking zware ondersteuning personeel. Het budget voor het praktijkonderwijs is een extra bedrag van € 237 per leerling in het praktijkonderwijs. Dit leidde tot een aanvullend budget dat ongeveer gelijk was aan de begroting (€ 48.000 begroot en € 48.000 gerealiseerd).

Het aantal PrO-leerlingen (zie ook onder lasten bij PrO) op 1 oktober 2021 is niet meer gewijzigd.

Overige baten

Het samenwerkingsverband heeft de volgende overige baten begroot en gerealiseerd:

Bate	begroot	Gerealiseerd*
Hoogbegaafdheid	€ 31.000	€ 50.000
Bijdrage VSV	€ 80.000	€ 80.000
Wel in ontwikkeling	€ 17.000	€ 0
Bijdrage gemeenten Berkelland en Lochem	€ 20.000	€ 53.000
Bij plaatsing leerling (geld-volgt-leerling-principe) via SWV	€ -	€ 2.000
Overig (o.a. inzet medewerkers voor LWOO-aanvraag)	€ -	€ 9.000
Totaal	€ 148.000	€ 194.000

* Bedragen afgerond op duizendtallen

In 2019 heeft het samenwerkingsverband succesvol een aanvraag gedaan voor een tegemoetkoming in de kosten voor hoogbegaafdheid. Deze is aan het einde van 2019 toegekend. In 2023 zijn er kosten gemaakt voor met name inzet van medewerkers en scholing (talentbegeleiders). Aangezien 50% van de kosten maximaal als bate mag worden opgenomen zijn niet de volledig ontvangen middelen opgenomen, maar een deel hiervan. De kosten kunnen door het samenwerkingsverband, maar ook door de deelnemende schoolbesturen gemaakt worden. Het Samenwerkingsverband treedt op als aanspreekpunt in deze subsidie en legt jaarlijks verantwoording af over de ingezette middelen. Aanvullend op die 50% van de kosten zijn er ook aanvullende middelen ontvangen (€ 50.000).

Er is een bijdrage ontvangen voor het jeugdmaatschappelijk werk vanuit de regeling Voorkomen Voortijdig School Verlaten (VSV). De gemeente Doetinchem draagt zorg voor de uitvoering van de bekostiging. Deze gelden zijn bestemd voor het jeugdmaatschappelijk werk en zijn ook hieraan besteed. Het Samenwerkingsverband verantwoordt de inzet en resultaten van deze middelen.

Naast onderwijsinstellingen hebben ook gemeenten een NPO-bijdrage ontvangen. De gemeente Berkelland heeft een deel van deze middelen aan het SWV verstrekt. Daarnaast heeft de gemeente Lochem een bijdrage verstrekt voor de inzet van de jeugdmaatschappelijk werkers.

VERKLARING LASTEN

Onder de lasten staan ook LWOO en PrO-leerlingen. De middelen die we onder de baten hebben ontvangen hebben als doel het passend onderwijs in het Samenwerkingsverband Slinge-Berkel vorm

te geven binnen een regionaal dekkend netwerk. Die middelen worden vervolgens in vier categorieën besteed voor passend onderwijs in de regio:

1. Rechtstreeks door DUO aan LWOO
2. Rechtstreeks door DUO aan PrO
3. Rechtstreeks door DUO aan VSO
4. Ter verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen van het SWV.

De vier punten zijn zichtbaar in het resultaat over 2023. Punt 1 en 2 worden berekend aan de hand van het feitelijk aantal leerlingen aan het LWOO en PrO binnen het samenwerkingsverband. Punt 3 wordt berekend aan de hand van het aantal leerlingen in het VSO met een toelaatbaarheidsverklaring van het SWV of residentieel geplaatst met als woonplaats het werkgebied van het SWV.

Ad 1. en 2. Rechtstreeks door DUO aan LWOO en PrO.

Hieronder staan de LWOO- en PrO-leerlingen waarmee gerekend is:

Aantal leerlingen LWOO/PRO, bekostigd bij de scholen			Beschikkingen/ meest recent (21 november 2023)		Verschillen	
Teldatum	Begroting 2023		recent (21 november 2023)		Verschillen	
	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2021	1-10-2022
LWOO		862		866		4
PRO	348	338	348	336	0	-2

Teldatum	Begroting 2023		Beschikkingen/ meest recent (21 november 2023)		Verschillen	
	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2021	1-10-2022	1-10-2021	1-10-2022
Deelnamepercentage LWOO		9,74%		9,79%		0,06%
Deelnamepercentage PrO		3,82%		3,80%		-0,02%
Deelnamepercentage LWOO & PrO		13,56%		13,59%		0,04%

Bij de PrO-leerlingen waren er uiteindelijk 2 leerlingen minder dan het begrote aantal. Er waren 4 LWOO-leerlingen meer dan vooraf opgegeven.

Voornamelijk door het hogere tarief per leerling (al gememoreerd bij de batenkant) dan begroot gaan er meer middelen rechtstreeks naar het LWOO-onderwijs à € 280.000. Hiervan wordt € 259.000 (93%) veroorzaakt door de hogere tarieven en € 21.000 (7%) door het hogere aantal leerlingen.

Bij het PrO is het verschil € 90.000. Hiervan was € 100.000 te verklaren door gestegen tarieven (111%) en -/€ 10.000 (-/€ 11%) door het hoeveelheidseffect (2 leerlingen minder).

Ad 3. Rechtstreeks door DUO aan VSO.

Het aantal VSO-leerlingen per 1 februari 2022 is leidend voor de bepaling van de ondersteunings-bekostiging aan het VSO uit het budget Passend onderwijs van een samenwerkingsverband in 2023.

Aantal VSO leerlingen SWV			Beschikkingen/ meest recent (21 november 2023)		Verschillen	
Teldatum	Begroting 2023		recent (21 november 2023)		Verschillen	
	1-10-2021	1-2-2022	1-10-2021	1-2-2022	1-10-2021	1-2-2022
cat. 1		392		392		0
cat. 2		11		11		0
cat. 3		45		45		0
Totaal		448		448		0
		5,06%		5,07%		0,01%

Er zijn geen wijzigingen meer opgetreden ten opzichte van het begrote aantal leerlingen. Doordat het aantal leerlingen al voor het opstellen van de begroting kon worden vastgesteld is de verwachting dat de afwijking hier ook beperkt blijft in de toekomst.

Daarnaast zijn ook de tarieven significant gestegen:

Omschrijving	Begroting	Realisatie	Verschil	
2023				
Cat 1/laag	€ 13.131,51	€ 13.791,17	€ 659,66	5,02%
Cat 2/midden	€ 22.919,65	€ 24.071,00	€ 1.151,35	5,02%
Cat 3/hoog	€ 28.314,32	€ 29.736,67	€ 1.422,35	5,02%

Door deze hogere tarieven gaat er van de middelen passend onderwijs € 335.000 meer rechtstreeks naar het VSO. Hiervan wordt dus € 100.000 bij de scholen in rekening gebracht (uitputting zware ondersteuning) door DUO (rechtstreeks) en € 235.000 bij het Samenwerkingsverband.

Ad 4. Ter verwezenlijking van de beleidsdoelstellingen van het SWV/programma's.

Naast de rechtstreekse overdrachten naar LWOO, PrO en VSO heeft het SWV ook middelen die het naar eigen inzicht in kan zetten ter verwezenlijking van de eigen specifieke beleidsdoelstellingen. Hiertoe zijn aan diverse programma's (ingedeeld in blokken) budgetten toegekend. Voor deze programma's is uiteindelijk € 2.635.000 (2022: € 2.532.000 en 2021: € 2.653.000) miljoen aan kosten gerealiseerd waar een budget van € 2.523.000 (2022: € 2.395.000 en 2021: € 2.390.000) was begroot.

De grootste overschrijdingen (> € 40.000) hebben plaatsgevonden in de volgende programma's:

1. Onderwijszorgarrangementen	€ 78.000
2. Inzet specifiek deskundigen	€ 47.000

Ad 1. Onderwijszorgarrangementen

De meeste samenwerkingsverbanden kennen een budget voor arrangementen. Hiermee kunnen ze specifieke projecten en/of leerlingen een duwtje in de rug geven. Hierbij valt bijvoorbeeld te denken bijdragen aan structuurgroepen of aanvullende bekostiging voor leerlingen met een ondersteuningsvraag die niet past binnen de toegekende ondersteuningscategorie. Helaas zien we die behoefte(n) toenemen.

Voor volgende jaren is het budget voor dit programma opgehoogd.

Ad 2. Inzet specifiek deskundigen

Voor het behoud van specifieke expertise worden vanuit dit programma de salarislasten bekostigd van diverse deskundigen zoals ambulante begeleiders en orthopedagogen. Zij verlenen ondersteuning bij en verzorgen de begeleiding van leerlingen.

Doordat op alle scholen orthopedagogen, jeugdmaatschappelijk werkers (zie programma JMW) en ambulante begeleiders werken, is het doel de zorgstructuur op de scholen verder te versterken. Hier wordt ook om gevraagd door de scholen die een toenemende complexiteit van de problematiek op hun scholen waarnemen.

Door de nieuw afgesloten cao's (PO en VO) zijn de loonkosten gestegen. De inzet is redelijk vergelijkbaar met de fte-aantallen waarmee ten tijde van de begroting is uitgegaan.

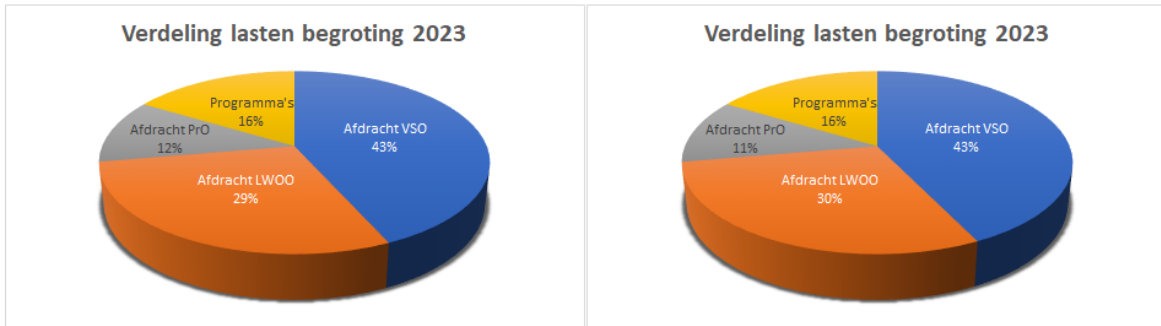
Daarnaast zijn er ook nog kosten in verband met een btw-claim over 2022 en 2023 opgenomen. Er waren wel kosten opgenomen voor BTW maar zijn de kosten net iets lager uitgevallen.

De opvallendste besparing heeft plaatsgevonden bij het jeugdmaatschappelijk werk (-/- € 30.000).

Door natuurlijk verloop is hier de mogelijkheid gekomen de inzet op een andere wijze vorm te geven waardoor de kosten afnamen.

VERDIEPING VERKLARING LASTEN

De lasten, op hoofdlijnen, worden als volgt verdeeld:

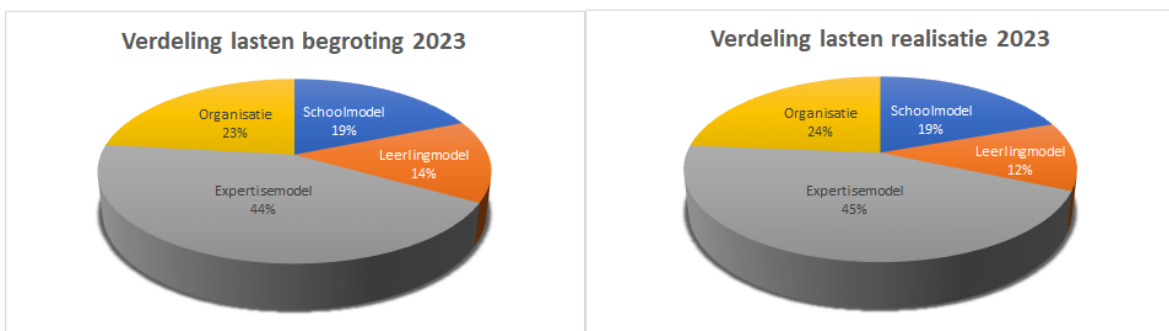

Zichtbaar is dus dat er aan de programma's 16% van de totale lasten is besteed in 2023 (2021: 18%; 2022: 17%). De overige gelden bestaan uit rechtstreekse afdrachten (afhankelijk van specifieke leerlingaantallen) die door eerder gemelde oorzaken hoger uitkwamen dan begroot. De lasten bij de programma's waren uiteindelijk ook hoger dan begroot.

Het SWV bedient zich van drie modellen aan de hand waarvan de middelen worden verdeeld, te weten:

1. Expertisemodel (SWV bekostigt voorzieningen binnen het werkgebied)
2. Schoolmodel (verdeling middelen conform verdeelsleutel over aangesloten scholen)
3. Leerlingenmodel (geld komt beschikbaar op basis van individuele diagnostiek)

Het SWV kent een mix van alle bovenstaande modellen. De hierboven al geschetste begrote en gerealiseerde 16% van de middelen voor de programma's worden over de modellen als volgt verdeeld:

Het grootste deel wordt ingezet voor specifieke expertise en bijdrage(n) voor de scholen.

Naast het overzicht op SWV-niveau is in het jaarverslag ook vereist dat een financieel overzicht verschijnt conform de indeling van EFJ:

	2023				2022 Realisatie
	Begroting	Realisatie	Realisatie -/ begroting	% afwijking t.o.v. begroting	
Totaal 3 Baten	€ 14.334.000	€ 15.014.000	€ 680.000	4,7%	€ 15.238.000
3.1 Rijksbijdragen	€ 14.234.000	€ 14.820.000	€ 586.000	4,1%	€ 15.101.000
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€ -	€ 53.000	€ 53.000	0,0%	€ 7.000
3.5 Overige baten	€ 100.000	€ 141.000	€ 41.000	40,5%	€ 130.000
Totaal 4 Lasten	€ 15.422.000	€ 16.140.000	€ 718.000	4,7%	€ 15.657.000
4.1 Personeelslasten	€ 1.623.000	€ 1.681.000	€ 58.000	3,6%	€ 1.704.000
4.2 Afschrijvingen	€ 6.000	€ 5.000	€ -1.000	-10,1%	€ 5.000
4.3 Huisvestingslasten	€ 13.000	€ 15.000	€ 2.000	17,7%	€ 13.000
4.4 Overige lasten	€ 108.000	€ 67.000	€ -41.000	-37,7%	€ 87.000
4.5 Doorbetalingen aan schoolbesturen	€ 13.673.000	€ 14.371.000	€ 699.000	5,1%	€ 13.848.000
Saldo financiële baten en lasten	€ -	€ 6.000	€ 6.000	0%	€ -11.000
Exploitatieresultaat	€ -1.088.000	€ -1.120.000	€ -32.000	3,0%	€ -430.000

De Rijksbijdragen en overige doorbetalingen aan de schoolbesturen zijn gestegen ten gevolge van de indexatie van de tarieven die DUO hanteert.

De personeelslasten zijn gedaald ten opzichte van vorig jaar omdat ten opzichte van vorig jaar de ondersteuning heel beperkt minder is geworden door natuurlijk verloop. Door de opgevaardeerde cao's zijn de loonkosten per medewerker wel gestegen.

A3 Continuïteitsparagraaf

De continuïteitsparagraaf is een wettelijk verplicht onderdeel van het jaarverslag en geeft inzicht in de meerjarenbegroting en de risicobeheersing. Tevens is het verslag van de toezichthouder, het Algemeen Bestuur, opgenomen. Ook dient het toezichthoudend orgaan verslag te doen over de wijze waarop zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over beleidsvraagstukken en de financiële problematiek (zie A4).

Met de continuïteitsparagraaf wordt inzicht gegeven in de (financiële) consequenties van het voorgenomen beleid en als afgeleide de exploitatieresultaten.

In het jaarverslag dient gerapporteerd te worden over het financiële beleid en de verwachte effecten daarvan in de drie verslagjaren volgend op het verslagjaar. Bij majeure investeringen na het derde jaar dienen ook jaren 4 en 5 meegenomen te worden. Samenwerkingsverband Slinge-Berkel gaat niet uit van investeringen in die periode. Ondanks dat we voor drie jaar mogen begroten kiezen we er bewust voor over 5 jaar een meerjarenbegroting op te stellen om alle stakeholders de gelegenheid te geven mee te gaan in het meerjarenbeleid. Daarnaast zouden, conform het meerjarenbeleid zoals gevoerd sinds 2014, gedurende die periode de gespaarde reserves onder een kritische grens kunnen zakken.

Onderdelen betreffen:

- a. Ramingen van staat van baten en lasten
- b. Balansramingen
- c. Kengetallen (commissie Don en personeel per categorie en leerlingenaantallen)

Daarnaast een toelichting op deze onderdelen.

Ook dient er gerapporteerd te worden over de aanwezigheid en de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem en de belangrijkste risico's en onzekerheden. In 2019 is de risicoanalyse van het Samenwerkingsverband geüpdatet. In 2023 is het nieuwe ondersteuningsplan verschenen. Tevens is de financiële koers voor de komende jaren bepaald. De sterke daling van het eigen vermogen in 2023 is niet iets dat we structureel kunnen blijven doen. Daarom wordt 2024 gebruikt om de consequenties van de gemaakte keuzes in beeld te brengen. Hier hoort in 2024 dus ook een nieuwe risicoanalyse bij. Deze hebben we in het eerste kwartaal geüpdatet.

Ad a. Ramingen van staat van baten en lasten (meerjarenbegroting)

De meerjarenbegroting 2024-2028 is begin 2024 vastgesteld. Leidend is het bestaande beleid. De structuur van de meerjarenbegroting is gelijk aan het ondersteuningsplan en de programma's zijn inhoudelijk onderverdeeld.

Ten eerste zijn de uitgangspunten voor het opstellen van de meerjarenbegroting vastgesteld. Hierbij is ervan uitgegaan dat deze punten de continuïteit van het beleid op langere termijn dienen te borgen en dat leidende principes beschikbaar zijn bij de keuzes die we maken. Daarnaast maakt het ons handelen transparant en het verantwoorden makkelijker.

De volgende uitgangspunten voor de begroting zijn geformuleerd:

1. Zoveel mogelijk middelen komen rechtstreeks ten goede aan de leerling, waarbij we uitdrukkelijk en in samenspraak monitoren of deze goed worden besteed;
2. Iedere school heeft een geïntegreerde ondersteuningsstructuur, waarbij het accent verschuift naar het handelen in de klas. Het SWV draagt daar financieel aan bij.

3. Voorzieningen die voor- of door het SWV in stand worden gehouden worden gefinancierd door het SWV voor zover daar geen- of ontoereikende andere bekostiging beschikbaar voor is. Voorbeelden zijn de één-op-één-klassen, onderwijzorggroepen, commissies TLV, administratieve ondersteuning en directie.
4. Er wordt realistisch begroot, rekening houdend met historische gegevens, externe informatie, staand beleid, beleidsvoornemens en het risicomanagement.
5. De reserves van het SWV zijn zo beperkt mogelijk als verantwoord is en komen in lijn met de 3,5% norm.

Vooraf is het goed om melding te maken van de zaken waarop wijzigingen ten opzichte van eerdere begrotingen te verwachten vallen en zaken die we als feiten/uitgangspunten meenemen:

1. De uitgaven voor de zware bekostiging overstijgen opnieuw de inkomsten. Daarmee is deze post voor het samenwerkingsverband neutraal en zal het tekort automatisch via DUO vereffend worden op de basisbekostiging in het regulier VO.
2. Voor het eerst komt er een btw- claim op ons af, waarbij er een aanslag komt die vijf jaar terug gaat in tijd, voor die gedetacheerde medewerkers die niet direct met leerlingen werken. Met deze claim, die de periode 2018 tot en met 2023 beslaat, gaat een totaal bedrag gemoeid van 288K. Vanaf 2022 ontvangt het SWV aanvullende bekostiging ter compensatie van in rekening gebrachte btw bij detacheringen. In de begroting is vanaf 2023 begroot dat er ook kosten kunnen komen voor de inzet van personeel dat niet-direct met leerlingen werkt. De claim wordt dus niet bij voorbaat vergoed. Deze wordt in het bestuur geagendeerd. Uitgangspunt is dat er pas in 2022 bekostiging en besluitvorming heeft plaatsgevonden.
In de begroting is rekening gehouden met BTW-kosten voor extern ingehuurd personeel.
3. Het streven is toe te werken naar een houdbare meerjarenbegroting- en exploitatie met zo mogelijk een reserve die in de buurt ligt van de signaleringswaarde. Zoals het zich nu laat aanzien zullen we toch niet opnieuw gekort worden (maatregel 23) en kunnen we de reserve aanwenden om in '24 de overschrijding van meer dan € 1.000.000 het hoofd te bieden zonder dat de programma's per direct geschrapt moeten worden.
4. De taakstelling die afgelopen jaar was opgenomen in de meerjarenbegroting (€ 350.000 in 2024, € 650.000 in 2025, € 950.000 in 2026 en € 1.350.000 in 2027) hebben we omgezet in correcties op de programma's. Daarmee staat de taakstelling op € 0. Deze zal de komende jaren zijn beslag krijgen door geleidelijke aanpassingen in de programma's, het zo mogelijk niet opvangen van natuurlijk verloop van personeel en uiteindelijk na schooljaar 2025-2026 het overnemen van personeel door de schoolbesturen/stoppen met detacheren.
Sinds 1 augustus 2018 kent het SWV een convenant personeel. Hierin zijn de afspraken vermeld die we met elkaar hebben gemaakt met betrekking tot het personeel die uitvoering geven aan de taken die het samenwerkingsverband zich gesteld heeft.
Voorgesteld wordt vanuit de auditcommissie om een werkgroep waarin HR-medewerkers zitting hebben in kaart brengen welke vraag er bestaat bij de besturen en die matcht met de kwaliteit en kwantiteit van het huidige personeelsbestand Onderzoek door werkgroep (HR-mensen). SPP (kwantiteit en kwaliteit aanbod en welke vraag bestaat er). Deze werkgroep krijgt hiertoe een opdracht van de werkgeverscommissie
5. Wijzigingen LWOO/PrO. Vanaf 2026 zal de bekostigingssystematiek van de zogenaamde "Lichte ondersteuning" wijzigen. Naar verwachting zal het praktijkonderwijs direct- en volledig bekostigd worden dus niet langer deels door het Samenwerkingsverband. Daarmee zal van de totale post "lichte ondersteuning" het bedrag voor praktijkonderwijs worden afgetrokken. De overblijvende LWOO- middelen zullen landelijk opnieuw worden verdeeld. Dat zal naar verwachting (licht) negatief voor ons uitpakken.

In deze begroting is nog uitgegaan van de huidige wijze van bekostigen, ook voor de jaren 2026 en verder.

6. Alle programma's worden nu feitelijk betaald uit de inkomende post "Lichte ondersteuning- (LWOO/Pro)" daar de post "Zware ondersteuning (VSO) reeds is uitgeput. Willen we (naast de wettelijke taak) uitvoering blijven geven aan deze programma's dan zullen we een deel van de LWOO middelen niet kunnen uitkeren aan de VO schoolbesturen, maar daar de programma's uit bekostigen.
7. Wanneer (mogelijk na 2026) het eigen vermogen groeit tot boven de signaleringswaarde is de uitdrukkelijke intentie deze via de ondersteuningsbijdrage terug te laten vloeien naar de VO-schoolbesturen of in vergelijkbare programma's ter versterking van de inclusie in het VO.
8. We zagen in 2023 dat we meer uitgeven aan de post "onderwijs(zorg)arrangementen". Deze trend mag zich niet doorzetten. Wel hebben we gemeend aan deze post structureel € 60.000 toe te voegen.
9. De subsidies Begaafde leerlingen primair- en voortgezet onderwijs 2023-2025 en residentieel onderwijs: deze zijn aangevraagd, doch is er bij de totstandkoming van deze begroting nog geen uitsluitsel over toekenning- en hoogte¹.

Meerjarenbegroting

Baten

Voor de baten zijn diverse leerlingaantallen van belang, zoals:

- het totaal aantal leerlingen (incl. VAVO-leerlingen),
- VAVO (worden voor 50% meegenomen in de bekostiging),
- VSO,
- LWOO en
- ProO.

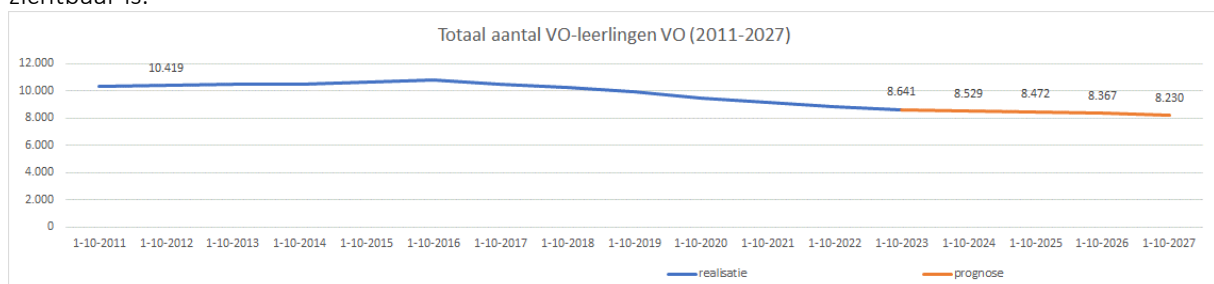
In de begroting zijn voor de VO-leerlingaantallen per 1 oktober 2023 opgenomen conform het overzicht van DUO die deze weer regulier publiceert. Voor de aantallen voor de komende jaren is gebruik gemaakt van de opgaven van de scholen.

Op 1 oktober 2023 zijn er 8.640,5 leerlingen. Dit is een daling van 202 leerlingen (2,3%).

Het totaal aantal leerlingen wordt bij de bekostiging verminderd met 50% van het aantal VAVO (voortgezet algemeen volwassenenonderwijs) leerlingen. Hierdoor kan het totaal aantal leerlingen licht afwijken. Op 1 oktober 2023 zijn er 59 VAVO-leerlingen geteld. Hierdoor wordt het totaal aantal leerlingen van 8.670 met 29,5 leerlingen verminderd voor de bekostiging.

Het aantal nieuwkomers bedraagt 109. Deze zijn meegenomen in het totaal aantal leerlingen.

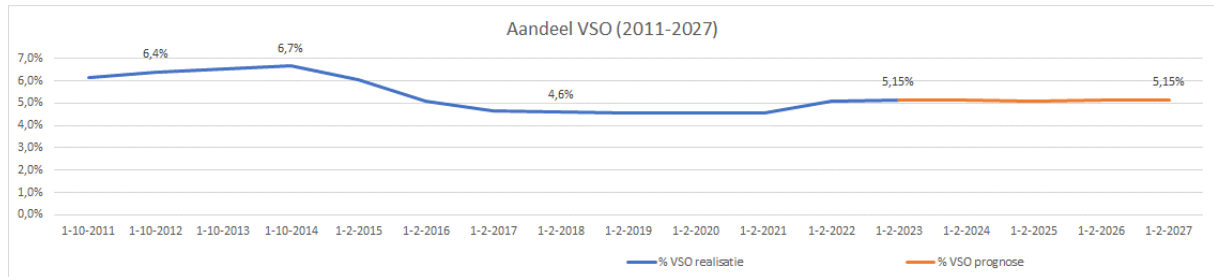
Voor de prognoses zijn we uitgegaan van de afgegeven prognoses waarbij een krimp rond 1% per jaar zichtbaar is.

¹ Begin 2024 zijn de positieve beslissingen op de aanvragen binnen.

VSO

Het aantal leerlingen in het VSO voortkomend uit het samenwerkingsverband is leidend voor de bekostiging vanuit de middelen van het Samenwerkingsverband. Leerlingen worden toegewezen aan een samenwerkingsverband op basis van de afgegeven TLV door ons samenwerkingsverband. Bij residentiële plaatsingen wordt dit gedaan o.b.v. de woonplaats van de leerling. Dit kan bijvoorbeeld de woonplaats van de ouders betreffen, maar ook van de (zorg-)instelling waar de leerlingen verblijven. Voor de VSO leerlingtelling per 1 februari 2023 is uitgegaan van dashboard 1B.

Zichtbaar is het aantal leerlingen op het VSO niet is gedaald (met uitzondering van het administratieve gevecht met DUO in 2016 en 2017). Aangezien er nog geen sprake is van specifieke beleidswijzigingen /nieuwe initiatieven die moeten leiden tot een daling van het aantal leerlingen aan het VSO zal de prognose van het aantal leerlingen aan het VSO uitgaan van een gelijk verwijzingspercentage (dus mee met de demografische krimp) voor de komende jaren. We gaan er vanuit dat ca. 95% van onze huidige leerlingen een passende plek op het regulier VO kunnen vinden maar de overige ca. 5% bij het VSO het beste bediend kan worden.

LWOO en PrO

Voor de prognose is gerekend met de opgegeven prognose van de scholen (laatste kwartaal 2021). Op 1 oktober 2023 zit het totale LWOO en PrO-deelnamepercentage onder het percentage van 2012 waardoor op de lichte ondersteuning een extra bedrag mag worden genoteerd voor 2023 (€ 241.000).

Bekostigingssystematiek LWOO/PrO.

Op dit moment wordt gewerkt aan een wetwijziging voor de verdere integratie van LWOO en PrO in het systeem van passend onderwijs. Naast het loslaten van de landelijke criteria, procedure en licenties voor LWOO, bevat dit wetsvoorstel een nieuw model voor de verdeling van de LWOO- en PrO-middelen over de SWV'en passend onderwijs vo.

Het Ministerie heeft opnieuw toegezegd dat er duidelijkheid komt, waarschijnlijk medio 2022. Tot die tijd hebben we in de begroting geen aanpassing doorgevoerd in de begrotingssystematiek.

Gezien de bovenstaande laatste ontwikkelingen wordt de huidige regeling van verdeling van de LWOO/PrO-middelen voorlopig aangehouden in deze begroting. De taakstelling is dus op € 0 gezet tot heden.

We gaan wel onderzoeken of we eerder op een gefundeerde wijze over kunnen stappen op opting-out voor LWOO.

Op 18 november 2022 heeft de Minister van OC&W een beslisnota verzonden aan de Tweede Kamer. Deze gaat over een nieuwe bekostigingssystematiek voor het LWOO en PrO. Dit is gedaan na akkoord van de Ministerraad:

“Op basis van de voorstellen wil ik het geld voor LWOO via de samenwerkingsverbanden blijven verdelen, maar met een nieuwe indicator. Voor het PrO werk ik toe naar rechtstreekse financiering,

conform het coalitieakkoord 2021-2025, maatregel 25 van de Verbeteraanpak Passend Onderwijs⁴ en eerdere toezeggingen van mij en mijn voorganger.”

Nieuwe indicator voor LWOO

Het CBS stelt een indicator voor om het geld voor LWOO dat bedoeld is voor leerlingen met een leerachterstand en een IQ tussen de 75 en 90 over de samenwerkingsverbanden te verdelen. De indicator voorspelt de behoefte aan LWOO per samenwerkingsverband, gebaseerd op de kans dat leerlingen minder goed presteren dan op basis van hun intelligentie kan worden verwacht. Kenmerken die voorspellen dat leerlingen onderpresteren, zijn zaken als een laag opleidingsniveau van ouders, een asielachtergrond en ouders die in de schuldsanering zitten. In overleg met het veld is als basis voor de indicator een doelgroep van 20% van de vmbo-leerlingen gekozen die in leerjaar 3 en 4 de grootste kans op onderpresteren hebben.

Het voorstel is om 77% van het landelijke LWOO-budget op basis van deze nieuwe indicator te verdelen.

De resterende 23% van het LWOO-budget wordt verdeeld op basis van het aantal vmbo-leerlingen in leerjaar 3 en 4 in het samenwerkingsverband. Dit is het deel dat bedoeld is voor de behoefte aan LWOO vanwege sociaalemotionele problematiek en is per regio gelijk. De nieuwe systematiek verandert niets aan het feit dat scholen het LWOO-geld ook voor vmbo-onderbouwleerlingen kunnen inzetten.

Zoals afgesproken in het huidige coalitieakkoord, wordt voor het praktijkonderwijs rechtstreekse financiering ingevoerd. Dit betekent dat er bij het aanvullende (ondersteunings)deel van de bekostiging van het PrO geen tussenkomst meer is van het Samenwerkingsverband.

De samenwerkingsverbanden blijven wel verantwoordelijk voor de toelaatbaarheid tot het PrO, zodat er een integrale afweging gemaakt kan worden waar een leerling tot zijn of haar recht komt. Hiermee wordt ook de problematiek rond grensverkeer opgelost.

De exacte effecten en ingangsdatum van bovenstaande zijn nog onbekend. Aannemelijk is dat het financieel (licht) negatief uit zal pakken en dat vanaf 2026 de nieuwe systematiek ingaat (na goedkeuring). Ook zal een overgangsregeling voor 5 jaar worden ingevuld. Wel dient hierbij te worden aangevuld dat de PrO-bekostiging straks niet meer via het SWV zal lopen. Daar kan voor het Samenwerkingsverband een positief financieel effect door worden bereikt.

In de meerjarenbegroting is nog uitgegaan van de huidige wijze van bekostiging.

Overige baten

In het verleden werden bijdragen ontvangen voor het jeugdmaatschappelijk werk vanuit de regeling Voorkomen Voortijdig SchoolVerlaten (VSV). Deze regeling is voor de periode 2021-2024 vastgesteld. In totaal wordt in de periode 2021 tot en met 2024 € 320.000 ontvangen. De gemeente Doetinchem draagt zorg voor de uitvoering van de bekostiging.

De bedragen uit de VSV gelden voor ons SWV worden gedurende die jaren als volgt verdeeld:

2017	€ 107.000
2018	€ 93.667
2019	€ 80.000
2020	€ 80.000
2021	€ 80.000
2022	€ 80.000
2023	€ 80.000
2024	€80.000
2025	€ 80.000

Deze gelden zijn bestemd voor het jeugdmaatschappelijk werk en mogen ook niet ergens anders aan worden besteed. Het SWV verantwoordt de inzet en resultaten van deze middelen.

Ook de gemeente Lochem gaat JMW financieren voor het SWV. In eerste instantie wordt uitgegaan van € 20.000 per jaar. Deze financiert de gemeente uit haar NPO-middelen. Dit bedrag zal worden overgemaakt aan het Staring. Zij dienen met deze middelen JMW vorm te geven.

Subsidie begaafdheid

Het SWV heeft in 2019 een subsidie aangevraagd en toegekend gekregen om een onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor hoogbegaafde leerlingen (verder) te ontwikkelen. Het totale subsidiebedrag voor 4 jaar bedraagt € 241.000. Gezien de datum van toekenning (11 november 2019) hebben we ervoor gekozen geen kosten voor het SWV meer toe te rekenen aan 2019 en deze vanaf 2020 op te nemen.

Met de subsidie kunnen samenwerkingsverbanden en schoolbesturen een dekkend onderwijs- en ondersteuningsaanbod voor (hoog)begaafde leerlingen in de regio opzetten, uitbreiden of bestendigen. De subsidie kan bijvoorbeeld worden gebruikt voor het inzetten van expertise op het gebied van hoogbegaafdheid, of het organiseren van een tussenjaar voor slimme leerlingen voor wie de basisschool niet meer voldoende uitdaging biedt maar die nog niet toe zijn aan het vo. Voorwaarde is dat de ondersteuning niet onder de basisondersteuningsvoorzieningen valt.

Eind 2023 is er nog € 50.000 beschikbaar vanuit de oude regeling.

In de begroting is alleen rekening gehouden met nieuwe subsidieregeling (€ 288.000 voor 2 jaar).

Verdere additionele baten worden niet verwacht.

Lasten programma's

Voor de wijzigingen bij de lasten van de programma's wordt verwezen naar de uitgangspunten aan het begin van dit hoofdstuk.

De meest relevante betreft de verplaatsing van de facturatie van de ingezette medewerkers. Een aantal van hen wordt naar verwachting ondergebracht bij de schoolbesturen. Hierdoor dalen de loonkosten. De extra middelen die dit naar verwachting op zal leveren wordt toegevoegd aan de middelen voor de ondersteuningsstructuur op de scholen. Deze worden dan bepaald aan de hand van de beschikbare middelen boven de 3,5% van de bruto baten (signaleringswaarde).

Gedurende 2024 wordt de impact hiervan onderzocht. Met deze maatregel wordt voldaan aan de taakstelling zoals we deze in de meerjarenbegroting 2024-2028 hadden opgenomen.

Dit leidt in de komende jaren, gecombineerd met de baten, tot de volgende uitkomsten per kalenderjaar:

21684 SWV Slinge Berkel 2502 VO								
Exploitatie (Bedragen in euro's). Scenario 1								
	2022	realisatie 2023	2023	2024	2025	2026	2027	2028
3 Baten			Begroet					
Zware ondersteuning	€ 7.255.000	€ 6.909.000	€ 6.695.452	€ 7.134.029	€ 7.041.969	€ 6.994.494	€ 6.907.801	€ 6.794.687
Lichte ondersteuning VO (regionale ondersteuning)	€ 1.001.000	€ 1.022.000	€ 967.734	€ 1.039.107	€ 1.025.698	€ 1.018.783	€ 1.006.155	€ 989.680
Lichte ondersteuning VO (ondersteuningsbekostiging lwoo)	€ 4.948.000	€ 5.052.000	€ 4.782.000	€ 5.134.492	€ 5.068.235	€ 5.034.066	€ 4.971.671	€ 4.890.261
Lichte ondersteuning VO (ondersteuningsbekostiging pro)	€ 1.751.000	€ 1.788.000	€ 1.692.431	€ 1.817.184	€ 1.793.735	€ 1.781.642	€ 1.759.559	€ 1.730.747
NPO-Pro	€ 85.000	€ 48.000	€ 48.247	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.1 Overige baten OCW	€ 197.000	€ 50.000	€ 47.962	€ 275.360	€ 248.250	€ 0	€ 0	€ 0
3.2 Overige overheidsbijdragen en -subsidies	€ 0	€ 53.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.5 Overige baten	€ 0	€ 91.000	€ 100.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal baten	€ 15.238.000	€ 15.014.000	€ 14.333.826	€ 15.400.171	€ 15.177.886	€ 14.828.984	€ 14.645.187	€ 14.405.374
4 Lasten								
Afdracht zware ondersteuning	€ 6.391.000	€ 6.909.000	€ 6.673.812	€ 7.134.029	€ 7.041.969	€ 6.994.494	€ 6.907.801	€ 6.794.687
Lichte ondersteuning (ondersteuningsbekostiging lwoo)	€ 4.788.000	€ 4.751.000	€ 4.471.728	€ 4.747.417	€ 4.473.528	€ 4.416.467	€ 4.359.407	€ 4.302.347
Lichte ondersteuning (ondersteuningsbekostiging pro)	€ 1.805.000	€ 1.843.000	€ 1.753.416	€ 1.962.874	€ 1.928.638	€ 1.900.108	€ 1.871.578	€ 1.843.048
886 ondersteuningsstructuur	€ 579.000	€ 496.000	€ 473.762	€ 432.176	€ 340.102	€ 534.437	€ 716.180	€ 667.434
892 Eén-op-éénklassen	€ 97.000	€ 120.000	€ 120.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 100.000
893 Toewijzingscommissie	€ 313.000	€ 322.000	€ 317.000	€ 317.000	€ 213.000	€ 201.000	€ 201.000	€ 201.000
894 Onderwijs(zorg)arrangementen	€ 120.000	€ 259.000	€ 180.833	€ 260.000	€ 229.177	€ 190.000	€ 180.000	€ 170.000
895 bestuur, directie, organisatie, administratie	€ 393.000	€ 281.000	€ 282.509	€ 295.235	€ 294.184	€ 272.696	€ 271.219	€ 290.840
896 Scholing	€ 26.000	€ 13.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000	€ 20.000
868 Vangnetbepaling VSO	€ 89.000	€ 0	€ 20.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000	€ 25.000
887 inzet specifieke deskundigen	€ 812.000	€ 910.000	€ 863.416	€ 764.500	€ 375.817	€ 38.377	€ 0	€ 0
997 JMW	€ 123.000	€ 136.000	€ 166.000	€ 176.000	€ 156.000	€ 91.002	€ 0	€ 0
1016 Kwaliteitscyclus	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Projecten								
1015 Hoogbegaafdheid	€ 122.000	€ 99.000	€ 62.767	€ 199.125	€ 196.166	€ 0	€ 0	€ 0
990 Ouder- en jeugdsteunpunten	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
1017 Wel in ontwikkeling	€ 0	€ 0	€ 16.754	€ 6.860	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
1521 Taakstelling	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
100 Nader te bepalen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal lasten	€ 15.657.000	€ 16.140.000	€ 15.421.998	€ 16.440.216	€ 15.393.581	€ 14.783.581	€ 14.652.184	€ 14.414.355
Saldo baten minus lasten	-€ 419.000	-€ 1.126.000	-€ 1.088.171	-€ 1.040.044	-€ 215.695	€ 45.403	-€ 6.998	-€ 8.981
5 Saldo financiële baten en lasten	-€ 11.000	€ 6.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Exploitatieresultaat	-€ 430.000	-€ 1.120.000	-€ 1.088.171	-€ 1.040.044	-€ 215.695	€ 45.403	-€ 6.998	-€ 8.981

Hiermee loopt de reserve terug tot onder de € 600.000 vanaf 2026. Hiermee wordt ook tegemoet gekomen aan de wens en beleid van het Samenwerkingsverband om de reserve, opgebouwd tijdens de vereveningsperiode, beheerst af te bouwen na die vereveningsperiode.

	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Eigen vermogen	€ 3.989.090	€ 3.648.510	€ 3.218.520	€ 2.098.092	€ 1.058.047	€ 842.353	€ 887.756	€ 880.758	€ 871.777
signaleringswaarde	€ 528.716	€ 533.329	€ 501.684	€ 525.484	€ 539.006	€ 531.226	€ 519.014	€ 512.582	€ 504.188
ruimte	€ 3.460.374	€ 3.115.181	€ 2.716.836	€ 1.572.608	€ 519.041	€ 311.127	€ 368.741	€ 368.176	€ 367.589

De komende jaren kan dan ook nader worden geanalyseerd wat er gebeurt met het risicoprofiel. Hierin wordt ook de afstand ten opzichte van de signaleringswaarde meegenomen. Indien mogelijk en noodzakelijk kan de taakstelling nog worden bijgesteld. De risicoanalyse zoals die in 2024 is geüpdatet geeft aan dat een reserve van € 500.000 gewenst is. Tijdens de impactanalyse in 2024 is namelijk gekeken naar een gewijzigde risicoanalyse. Er wordt gestreefd naar een reservepositie die gelijk is aan 3,5% van de bruto baten (hierboven de signaleringswaarde).

Aangezien de eindejaarsprognose nog iets negatiever was dan de uiteindelijke uitkomst is de huidige verwachting dat er ten opzichte van de vastgestelde begroting nog meer middelen beschikbaar zijn voor de versterking van de ondersteuningsstructuur op de scholen. Maar dat kan worden bepaald na de impactanalyse.

Naast de indeling voor samenwerkingsverbanden hanteren we voor de meerjarenbegroting ook de EFJ-indeling:

21684 SWV Slinge Berkel 2502 VO								
Exploitatie (Bedragen afgerond op € 1.000)								
	2022	Realisatie 2023	Begroot 2023	2024	2025	2026	2027	2028
3 Baten								
3.1 (Rijks)bijdragen OC&W	€ 15.101.000	€ 14.869.000	€ 14.234.000	€ 15.300.000	€ 15.098.000	€ 14.829.000	€ 14.645.000	€ 14.405.000
3.2 Overige overheidsbijdragen	€ 7.000	€ 53.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
3.5 Overige baten	€ 130.000	€ 91.000	€ 100.000	€ 100.000	€ 80.000	€ 0	€ 0	€ 0
Totaal baten	€ 15.238.000	€ 15.014.000	€ 14.334.000	€ 15.400.000	€ 15.178.000	€ 14.829.000	€ 14.645.000	€ 14.405.000
4 Lasten								
4.1 Personele lasten	€ 1.704.000	€ 1.681.000	€ 1.623.000	€ 1.564.000	€ 1.067.000	€ 587.000	€ 457.000	€ 457.000
4.2 Afschrijvingen	€ 5.000	€ 5.000	€ 6.000	€ 5.000	€ 4.000	€ 2.000	€ 1.000	€ 0
4.3 Huisvestingslasten	€ 13.000	€ 15.000	€ 13.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000	€ 16.000
4.4 Overige lasten	€ 87.000	€ 67.000	€ 108.000	€ 79.000	€ 79.000	€ 59.000	€ 59.000	€ 79.000
4.5 Overige doorbetalingen aan schoolbesturen	€ 13.848.000	€ 14.371.000	€ 13.673.000	€ 14.777.000	€ 14.229.000	€ 14.121.000	€ 14.120.000	€ 13.863.000
Totaal lasten	€ 15.657.000	€ 16.140.000	€ 15.422.000	€ 16.440.000	€ 15.394.000	€ 14.784.000	€ 14.652.000	€ 14.414.000
Saldo baten minus lasten	-€ 419.000	-€ 1.126.000	-€ 1.088.000	-€ 1.040.000	-€ 216.000	€ 45.000	-€ 7.000	-€ 9.000
5 Saldo financiële baten en lasten	-€ 11.000	€ 6.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Exploitatieresultaat	-€ 430.000	-€ 1.120.000	-€ 1.088.000	-€ 1.040.000	-€ 216.000	€ 45.000	-€ 7.000	-€ 9.000

Meerjarenbalans

De eerder gemelde exploitatieresultaten, alsmede overige mutaties op de balanswaarden, leiden tot de volgende activa- en passivazijde van de meerjarenbalans:

Activa	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Vaste activa									
1.2 Materiële vaste activa	€ 21.000	€ 19.000	€ 17.000	€ 12.000	€ 10.000	€ 8.000	€ 6.000	€ 4.000	€ 2.000
Totaal vaste activa	€ 21.000	€ 19.000	€ 17.000	€ 12.000	€ 10.000	€ 8.000	€ 6.000	€ 4.000	€ 2.000
Vlottende activa									
1.5 Vorderingen	€ 40.000	€ 95.000	€ 118.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000	€ 6.000
1.7 Liquide middelen	€ 4.286.000	€ 4.054.000	€ 3.592.000	€ 3.658.000	€ 1.194.000	€ 981.000	€ 1.028.000	€ 1.023.000	€ 1.017.000
Totaal vlottende activa	€ 4.326.000	€ 4.149.000	€ 3.711.000	€ 3.664.000	€ 1.200.000	€ 987.000	€ 1.034.000	€ 1.029.000	€ 1.023.000
Totaal activa	€ 4.347.000	€ 4.168.000	€ 3.727.000	€ 3.677.000	€ 1.210.000	€ 995.000	€ 1.040.000	€ 1.033.000	€ 1.024.000

Er is van uitgegaan dat de exploitatieresultaten worden toegevoegd en onttrokken aan de algemene reserve en de liquide middelen. In 2023 hebben we als penvoerder een bedrag van 1.150.000 ontvangen voor de coalitie. Daarom is het saldo liquide middelen toegenomen ondanks het sterk negatieve resultaat. Die middelen gaan we in 2024 uitgeven aan de af- en ombouw van de gesloten jeugdhulp. In mei 2024 ontvangen we daarvoor nog eens € 570.000. Hierdoor daalt het saldo liquide middelen sterk: en met het negatieve resultaat en de uitgaven voor de ombouw.

Voor de overige posten worden er geen grote wijzigingen verwacht. De bedragen zijn afgerond op duizendtallen.

We verwachten, op basis van de vastgestelde meerjarenbegroting, dat we de negatieve financiële exploitatiesaldi gaan onttrekken aan de algemene reserve. De schuld op het Ministerie betreft de ontvangen gelden voor de af- en ombouw. Deze gaan we in 2024 inzetten voor dit doel.

Voor de overige posten worden er geen grote wijzigingen verwacht.

Bij de overlopende passiva waren eind 2022 vergoedingen voor loonkosten aan derden zichtbaar die na het einde van het kalenderjaar zijn gefactureerd. Eind 2023 werden deze medewerkers eerder gefactureerd.

Passiva	2020	2021	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Eigen vermogen									
Algemene reserve	€ 3.989.000	€ 3.649.000	€ 3.219.000	€ 2.098.000	€ 1.058.000	€ 842.000	€ 888.000	€ 881.000	€ 872.000
Totaal Eigen vermogen	€ 3.989.000	€ 3.649.000	€ 3.219.000	€ 2.098.000	€ 1.058.000	€ 842.000	€ 888.000	€ 881.000	€ 872.000
Voorzieningen									
Totaal voorzieningen	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Langlopende schulden									
Totaal langlopende schulden	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0
Kortlopende schulden									
Crediteuren	€ 6.000	€ 25.000	€ 114.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000	€ 17.000
Ministerie van OCW	€ 0	€ 0	€ 0	€ 1.426.000	€ 0	€ 0	€ 0	€ 0	0
Overige kortlopende schulden	€ 11.000	€ 82.000	€ 78.000	€ 114.000	€ 114.000	€ 114.000	€ 114.000	€ 114.000	€ 114.000
Overlopende passiva	€ 342.000	€ 413.000	€ 316.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000	€ 22.000
Totaal kortlopende schulden	€ 358.000	€ 520.000	€ 509.000	€ 1.579.000	€ 152.000	€ 152.000	€ 152.000	€ 152.000	€ 152.000
Totaal passiva	4.347.000	4.168.000	3.727.000	3.677.000	€ 1.210.000	€ 995.000	€ 1.040.000	1.033.000	1.024.000

Kengetallen

Onderstaand worden de kengetallen gepresenteerd zoals die zouden volgen uit de hierboven opgenomen meerjarenbegroting en meerjarenbalans zoals die volgt uit de realisatie 2023 en meerjarenbegroting 2024-2028.

Belangrijkste conclusie is dat de kengetallen, voortkomend uit het Rapport van de commissie-Don, ook de komende jaren boven de signaleringsgrenzen blijven uitkomen. Dit geldt niet voor de rentabiliteit omdat we het eigen vermogen verder gaan afbouwen.

De volgende kengetallen worden getoond:

Solvabiliteit 2: (eigen vermogen + voorzieningen) / totaal passiva

Geeft aan op welke wijze de bezittingen, op de actiefzijde van de balans, zijn gefinancierd.

Weerstandsvermogen: (eigen vermogen -/- materiële vaste activa) / Rijksbijdragen OCW

Is de verhouding tussen het eigen vermogen minus de materiële vaste activa en de omvang van de Rijksbijdragen.

Liquiditeit (current ratio): vlottende activa / kortlopende schulden

Geeft aan in welke mate de instelling aan haar verplichtingen op korte termijn kan voldoen.

Rentabiliteit: resultaat / totale baten

Geeft aan welk deel van de totale baten over blijft na aftrek van de lasten.

Kengetal	Vorig jaar	Verslagjaar	Begroting					Signaleringswaarde
	(T-1)	(T)	T+1	T+2	T+3	T+4	T+5	
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028	
Solvabiliteit (Eigen vermogen + voorzieningen) / Balanstotaal	86%	57%	40%	35%	36%	36%	85%	Ondergrens: < 0,3
Weerstandsvermogen Eigen vermogen/ totale baten (incl. financiële baten)	21%	14%	7%	6%	6%	6%	6%	Ondergrens: < 0,05
Liquiditeit Vlottende activa / Kortlopende schulden	7,29	2,32	1,66	1,53	1,56	1,56	6,71	Ondergrens: 0,75
Rentabiliteit Resultaat / totale baten (incl. financiële baten) * 100%	-3%	-7%	-7%	-1%	0%	0%	0%	Ondergrens < 1
Reservepositie / signaleringswaarde Eigen Vermogen / 3,5% van de bruto baten	6,42 13.218.520	3,99 12.098.092	1,96 1.058.047	1,59 1.842.353	1,71 1.887.756	1,72 1.880.758	1,73 1.871.777	Bovengrens > 1
	1501.684	1525.484	1539.006	1531.226	1519.014	1512.582	1504.188	

Signaleringswaarde bovenmatig publiek vermogen

Medio 2020 kwam de aankondiging van een nieuw kengetal voor Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs: de signaleringswaarde voor een mogelijk bovenmatig publiek vermogen.

Uit onderzoek door de Onderwijsinspectie wordt gerapporteerd dat risico's van samenwerkingsverbanden afhankelijk zijn van de mate waarin sprake is van personeel in eigen dienst, dat risico's zowel positief als negatief vaak gekoppeld zijn aan verevening, dat een risicobuffer aan de bruto totale baten gekoppeld moet worden, waarbij een bufferpercentage van 3,5% hoort en dat kleinere samenwerkingsverbanden een hogere buffer moeten hebben waarbij een ondergrens van € 250.000 gesteld wordt.

De signaleringswaarde voor ons samenwerkingsverband bedraagt hierdoor eind 2023 zo'n € 523.000. Het publiek eigen vermogen bedraagt € 2.098.000 dus zitten we nog boven de signaleringswaarde terwijl de intentie van de Minister is om samenwerkingsverbanden op of onder die signaleringswaarde te krijgen. De redenen hiervoor hebben we al opgenomen in dit verslag.

Korting op de bekostiging?

In 2023 hebben we hierdoor een korting op de bekostiging ontvangen van € 12,50 per leerling (€ 111.000). Op basis van de ontvangen signalen gaan we er vanuit dat deze in 2024 niet wordt gecontinueerd.

Kengetallen m.b.t. personeel en leerlingen

Aantal FTE	Vorig jaar	Verslagjaar	Begroting				
	(T-1)	(T)	T+1	T+2	T+3	T+4	T+5
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
Bestuur/ management	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Onderwijzend personeel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Onderwijs ondersteunend personeel	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00
Totaal	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00	0,00

Het samenwerkingsverband heeft geen medewerkers in dienst. Zij zijn (meestal) gedetacheerd via de aangesloten schoolbesturen.

De leerlingenaantallen betreffen de aantallen per 1 oktober inclusief het aantal leerlingen VAVO. Deze laatste categorie wordt voor de bekostiging in mindering gebracht (50%) op het totaal aantal leerlingen.

Aantal leerlingen	Vorig jaar	Verslagjaar	Begroting				
	(T-1)	(T)	T+1	T+2	T+3	T+4	T+5
	2022	2023	2024	2025	2026	2027	2028
	9.159	8.842	8.640,5	8.529	8.471,5	8.366,5	8.366,5

Risicoparagraaf

Daarnaast dient er gerapporteerd te worden over de aanwezigheid en de werking van het interne risicobeheersings- en controlesysteem en de belangrijkste risico's en onzekerheden.

Planning & Control-cyclus

Voor de continuïteit is het verder van belang dat gestuurd kan worden op de risico's. Ook door de Minister is eind 2019 nog aangegeven dat de reserves van de Samenwerkingsverbanden Passend Onderwijs gebaseerd dienen te zijn op het risicoprofiel welke uit een te houden risicoanalyse zouden moeten volgen. Door periodieke overleggen die worden voorbereid door de directeur met het bestuur en de commissies en OPR worden de belangrijkste aandachtspunten besproken. Ook wordt periodiek een financiële managementrapportage (inclusief eindejaarsprognose) opgesteld zodat de financiële stand van zaken aansluit bij de beleidsdoelstellingen van het SWV. De frequentie is afhankelijk van de stand van zaken op dat moment. Maandelijks hebben de directeur en adviseur P&C kort overleg over de specifieke stand van zaken en relevante afwijkingen ten opzichte van de begroting. Deze manier van werken vertaald zich ook in de beperkte afwijkingen tussen begroting en realisatie waarbij meestal beter dan begroot wordt gerealiseerd. In de begroting is ook altijd een prognose over het lopende jaar op detailniveau opgenomen.

Frauderisico's

Frauderisico's worden zo veel als mogelijk afgewend door in het betaalproces diverse checks and balances ingebouwd te hebben. Zo kan de persoon die de factuur accordeert niet zelfstandig betalingen verrichten, zijn er twee personen noodzakelijk voor elke betaling en worden de crediteuren door weer een andere medewerker (van het administratiekantoor) aangemaakt.

Risico

Een risico wordt gedefinieerd als een kans op het optreden van een ongewenste gebeurtenis met een gevolg (is dus negatief) voor betrokkene (relatie doelstelling).

Om de risico's in kaart te krijgen is een risicoanalyse noodzakelijk. Een risicoanalyse is een methode waarbij nader benoemde risico's worden gekwantificeerd door het bepalen van de kans dat een dreiging zich voordoet en de gevolgen daarvan:

Risicobedrag = Risico x Impact.

Risicoanalyse

Bij een risicoanalyse worden bedreigingen benoemd en in kaart gebracht. Per bedreiging wordt de kans van het optreden ervan bepaald (risico) en wordt vervolgens berekend wat als gevolg de schade is die op zou kunnen optreden als een bedreiging zich daadwerkelijk voor doet (impact).

De risicoanalyse is in 2019 geactualiseerd en besproken met de diverse gremia (financiële commissie, dagelijks- en algemeen bestuur). Afsproken is om deze in 2024, als onderdeel van de impactanalyse, te herijken. Dat is in het eerste kwartaal van 2024 gedaan.

In onderstaand overzicht zijn de risico's in kaart gebracht en van een financiële vertaling voorzien. Hierbij houden we een globaal bedrag aan (afgerond op € 50.000), aangezien we het sturen op de risico's relevanter vinden dan de nauwkeurige financiële vertaling. We zien ook in dat deze in de regel leidt tot schijnnaauwkeurigheid, aangezien de werkelijkheid weerbarstiger is dan hetgeen vooraf is geanalyseerd.

We gaan er bij deze vertaling vanuit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd in hun volle omvang met bijbehorende impact zullen voordoen. De wijzigingen vanuit 2024 zijn roodgemarkeerd.

	Risico-omschrijving	Omvang (impact)	Kans %	Kans x omvang	opmerking
Risico's met betrekking tot verplichte afdrachten					
III	Een daling van het aantal leerlingen aan het VSO kan leiden tot een stijging van het aantal leerlingen aan het LWOO/PrO ten opzichte van hetgeen is geprognosticeerd. Dit leidt tot een verhoging van de rechtstreekse afdrachten voor LWOO/PrO en dus een daling van de netto baten voor het SWV. Ook zonder deze koppeling bestaat dit risico.	€ 110.000	50 ²	€ 50.000	Hierbij is uitgegaan van 20 leerlingen extra op het LWOO/PrO x € 5.487.
Risico's m.b.t. programma's					
IV	In de beschreven risico's per programma's is het risico op zijn hoogst middel (€ 50 k - € 100k).	€ 200.000	50	€ 100.000	We gaan er vanuit dat niet alle risico's zich tegelijkertijd en in hun volle omvang voor zullen doen.
Overige risico's					
A	Personeel. Kosten aan de hand van het personeelsconvenant.	€ 450.000	5	€ 50.000	
B	Er wordt begroot met een sterkere daling ³ van het aantal leerlingen op het VSO dan het reguliere onderwijs. Dat betekent dat de ondersteuningsstructuur van de aangesloten schoolbesturen zwaarder wordt belast met hulpvragen.	€ 0		€ 0	
C	Huisvesting.	€ 0	0	€ 0	Geen wensen bekend.

² Bij een wijziging van de analyse zal dit percentage worden aangepast aan de nieuwe situatie.

³ Ook hier zal aanpassing plaats dienen te vinden ten gevolge van de gewijzigde uitgangspunten (realisme).

D	Residentiële leerlingen.	€ 300.000	75	€ 250.000	
E	Ouders hebben het recht om naar de geschillencommissie te stappen als zij het niet eens zijn met de geboden extra ondersteuning of bij het afwijzen van een toelaatbaarheids-verklaring. Op dit moment is het nog niet mogelijk in te schatten of de kosten van procedures binnen redelijke proporties zullen blijven. (schatting 5 bezwaren à € 10.000) .	€ 50.000	50	€ 50.000	Landelijk neemt het aantal geschillen fors toe, 5 gevallen per 10.000 leerlingen. Tot heden zijn er voor zover bekend geen bezwaarprocedures aangespannen.
F	AVG	P.M.	n.b.	€ 0	Monitoren hoe AP omgaat met specifieke situaties. Verzekering afsluiten.
	Totaal			€ 500.000	

Zoals uit bovenstaande risicoanalyse is af te leiden komen er de komende jaren de nodige risico's op ons af. Het samenwerkingsverband is verantwoordelijk voor een dekkend aanbod aan zorg voor iedere leerling. Als de middelen teruglopen is op het moment niet in te schatten wat het effect is op de kwaliteit van de zorg.

Daarnaast blijft er een aantal risico's bestaan, waarvoor het samenwerkingsverband de financiële consequenties draagt. In totaal bedragen deze volgens bovenstaande inschatting € 500.000 (2019: € 900.000). Deze risico's ontstaan gedurende het jaar en kunnen niet zonder bijsturen in de begroting opgevangen worden. Het is goed om voor dit soort risico's een buffer aan te leggen.

Conclusie

Volgens deze risico-inschatting bedragen de te verwachten risico's € 500.000. Het huidige eigen vermogen ultimo 2023 bedraagt € 2.098.000 en is daarmee toereikend om de risico's op te kunnen vangen.

De marge is al eerder toegelicht.

Gebeurtenis(sen) na balansdatum

Geen.

Treasury

In 2018 is het treasurystatuut vastgesteld. Deze was gebaseerd op de Regeling belenen en beleggen 2016. We voldoen hiermee aan deze regeling. De Stichting beschikt over een bankrekening en een spaarrekening. Deze zijn ondergebracht bij de Rabobank te Almelo.

Tijdens de verslagperiode heeft het samenwerkingsverband bij het aantrekken respectievelijk uitzetten van alle benodigde respectievelijk overtollige middelen gehandeld binnen de kaders van de Regeling van het Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen van 25 juli 2001, nr. FVE 2001/57965N, houdende regels over het beleggen en belenen van publieke middelen (Regeling beleggen en belenen door instellingen voor onderwijs en onderzoek 2016).

Het treasurystatuut zal in 2024 worden geüpdatet.

Wet 'goed onderwijs, goed bestuur'

Het algemene bestuur van het samenwerkingsverband heeft kennis genomen van de Code "Goed bestuur in het Voortgezet Onderwijs". Het bestuur is overtuigd van de goede achtergrond van de code en heeft aandacht besteed aan de invoering ervan. Gedurende het kalenderjaar 2021 heeft de directeur de dagelijkse leiding gehad binnen de door het bestuur vastgestelde kaders.

Het samenwerkingsverband heeft in en vanaf 2020 het dagelijks bestuur zodanig ingericht dat men zich volledig conformeert aan de Code "Goed bestuur".

De leden van de VO-raad hebben met elkaar de 'Code Goed Onderwijsbestuur VO' vastgesteld. Met deze code wil de sector een goede bestuurscultuur garanderen, passend bij onderwijsorganisaties die publiekelijk worden bekostigd en publieke belangen dienen. In juni 2019 is de code geactualiseerd, op basis van de aanbevelingen hiertoe van een onafhankelijke monitoringscommissie. De geactualiseerde Code Goed Onderwijsbestuur VO is gebaseerd op vier principes: verantwoordelijkheid, professionaliteit, integriteit en openheid.

De code bevat zo basisvoorwaarden voor goed bestuur en intern toezicht en is voor het overige en belangrijkste deel een ondersteunend, richtinggevend en ter inspiratie bedoeld instrument om de governance van onderwijsorganisaties te helpen vormgeven en de maatschappelijke opgave van het onderwijs te realiseren.

Maatschappelijk Verantwoord Ondernemen (MVO)

Het samenwerkingsverband streeft naar het zo doelmatig mogelijk inzetten van de middelen.

Leerlingen en docenten dienen zo maximaal als mogelijk profijt te hebben van de middelen die het samenwerkingsverband tot haar beschikking heeft. Verder stimuleert het een cultuur waar het gebruik van openbaar vervoer, zuinig omgaan met materialen en thuiswerken wanneer dat kan, deel van uitmaken.

Sociale veiligheid

Sociale veiligheid gaat over het bevorderen van sociaal gedrag door bijvoorbeeld gedragsregels en het tegengaan van grensoverschrijdend en ongewenst gedrag. Het afgelopen jaar kende enkele schandalen waardoor terecht meer aandacht is gekomen voor dit onderwerp.

Om een gevoel van sociale veiligheid te creëren, is het allereerst belangrijk dat een organisatie een goede infrastructuur heeft, zoals een vertrouwenspersoon, klokkenluidersregeling of klachtenprocedures. Die bieden medewerkers ruimte en veiligheid om hun klacht of signaal van misstanden kenbaar te maken.

Een dergelijke infrastructuur richt zich echter met name op de 'harde' kant, terwijl medewerkers hun gevoel van veiligheid ook uit 'zachtere' factoren halen. Denk aan de manier van omgang met collega's, sfeer, samenwerking, waardering en vertrouwen.

A4 Verslag toezichhoudend orgaan

"Nu samen doorpakken"

Samen doorpakken refereert aan de titel van het ondersteuningsplan waar het samenwerkingsverband dit jaar mee van start is gegaan. Dat samen doorpakken suggereert dat er het nodige moet veranderen en misschien ook wel dat dit niet eenvoudig zal zijn? De urgentie binnen de verschillende gremia in het samenwerkingsverband wordt als zodanig onderkend en maatregelen zijn erop gericht de 'vanzelfsprekendheden' aan de orde te stellen. Noodzaak om kritischer te zijn naar de eigen organisaties en handelen wordt erkend, eerder gemaakte keuzes (ook in de programma's) kunnen niet alleen maar rekenen op logisch vervolg, afspraken zijn niet gemaakt voor de eeuwigheid.

Er is gewerkt aan de herstelopdracht vanuit de inspectie rondom het koersen op- en bewaken van de kwaliteitsontwikkeling en we hebben te maken gehad met de effecten van de motie van Lisa Westerveld rondom de bovenmatige publieke reserves, ook wel M23. Ons plan om scholen financieel te ondersteunen bij gewenste veranderingen m.b.t. inclusie is op tafel gebracht maar ook weer ingetrokken. Enerzijds bouwen we de reserve dan in rap tempo af, anderzijds staan we dan voor de uitdaging te stoppen met enkele programma's die ons in staat stellen het onderwijs pas te maken. Er is dan ook besloten de eerder ingezette koers te blijven volgen, waarbij we de komende jaren nog fors rode cijfers schrijven zoals voorzien. Met uitdrukkelijk daarbij: "En nu samen doorpakken" omdat de opdracht richting inclusie onverminderd blijft en vooral op het niveau van de klas werk in uitvoering zal zijn.

Personele uitdagingen

In 2023 is er zowel op het Assink Lyceum alsook op het Staring college een nieuwe directeur aangesteld. Ook binnen SG Marianum zijn er nieuwe locatiedirecteuren begonnen. Op verschillende plekken in de organisaties zijn wisselingen geweest van zorg- of ondersteuningscoördinatoren, team- of afdelingsleiders en natuurlijk zijn er de uitdagingen om de onderwijsteams op sterkte te houden. Waar dit al lukt, is het vaker niet dan wel mogelijk ziektevervangings of verlof van een andere orde op te kunnen vangen.

Bovenstaande beschrijft dat continuïteit van onderwijs- en schoolontwikkelingen lang niet vanzelfsprekend is een tijd van krapte.

Binnen het bestuur van het samenwerkingsverband hebben zich op de valreep voor het verstrijken van het jaar twee wisselingen voltrokken: Berend Pastoor heeft als bestuurder van Zone.college de plek overgenomen van Bjorn Vos, schoolleider van Zone.college Borculo. Kort daarop werd een vergelijkbare wissel ingezet door Achterhoek VO. Barbara Schimmel is als schoolleider teruggetreden en Anne de Visch Eybergen heeft als bestuurder van Achterhoek VO haar plaats heeft ingenomen.

Veranderingen in beleid en financiën.

Met name in de bestuurscommissie kwaliteit en daaraan gekoppeld de commissie financiën is hard gewerkt om uitvoering te geven aan de herstelopdrachten vanuit de onderwijsinspectie ('22) en de daaraan gekoppelde herstelonderzoek ('23). Deze hebben betrekking op visie, helderheid van doelen en de vertaling in acties (ten dele gekoppeld aan middelen). Ze hebben hun beslag gekregen het ondersteunings- en jaarplan.

De cyclus van evaluatie- en verantwoording, gekoppeld aan de dialoog met betrokken stakeholders, heeft een prominente plek op de jaargenda en binnen de bestuurlijke kwaliteitscommissie. De relatie met de OPR is goed en voorwaardelijk om voor de pittige vraagstukken de komende jaren in gezamenlijkheid tot gedragen oplossingen te komen.

Het toezichthoudend bestuur is in 2023 vier keer bijeen gekomen. Voorafgaand aan deze bijeenkomsten zijn in de bestuurscommissies kwaliteit en financiën de gemaakte keuzes en de effecten tegen het licht gehouden. Eerder beschreven bewegingen -in aansluiting op de beschreven zaken in het ondersteuningsplan- zijn geëvalueerd en op onderdelen bijgesteld.

Zoals te zien in de meerjarenbegroting, zullen de programma's niet vanzelfsprekend doorgezet worden. Feitelijk voltrekt zich de komende jaren een transformatie waarmee het samenwerkingsverband zich van expertisemodel beweegt naar een schoolmodel. Het programma 'inzet specifieke deskundigen' verdwijnt uit de begroting en ook op enkele andere programma's zijn veranderingen in de vanzelfsprekendheid zichtbaar. Afscheid nemen van bestaande structuren (en bekostigde programma's) vraagt om alternatieven om grip te krijgen. De netwerkfunctie van het samenwerkingsverband is dit jaar meer naar de voorgrond gekomen, evenals het verantwoorden aan elkaar op de inzet en effecten.

Afsluitend

Het voortdurende streven van betrokkenen is erop gericht om leerlingen zoveel als mogelijk gezamenlijk, regulier- en thuisnabij mogelijk naar school te kunnen laten gaan. Dat dit niet meevalt in een samenleving die in toenemende mate lijdt aan individualisering is een understatement. Het definiëren van de 'norm' heeft constante aandacht en het tegemoet kunnen komen aan die rijke verscheidenheid van jongeren vraagt veel van scholen en leerkrachten.

De route die het samenwerkingsverband is ingeslagen om verworvenheden en vanzelfsprekendheden opnieuw kritisch te wegen zal de komende jaren noodzakelijkerwijs vervolg krijgen. Dat zal consequenties hebben voor beleid en bovenal implicaties hebben op de schoolcultuur.

We hebben er vertrouwen in dat het de komende jaren lukt voor nog meer leerlingen een thuisnabij en regulier aanbod te kunnen maken waarbinnen ze zich goed kunnen ontwikkelen op weg naar de volgende levensfase.